

Molins

A darreries de l'any passat una empresa del grup Endesa, concretament "Endesa cogeneración y renovables SA", va presentar davant l'Ajuntament de Sant Llorenç una sol·licitud per instal·lar una torre anemomètrica a la muntanya del Pou Colomer, a fi d'avaluar el potencial eòlic de la zona per tal de, a curt termini, muntar un parc eòlic a les muntanyes confrontants amb Artà. La sol·licitud pretenia que aquesta obra fos declarada d'interès general, ja que estaria ubicada dins una zona rústica declarada APR (àrea de prevenció de riscos) i SRG-Forestal (sòl rústic general-forestal) en el Pla Territorial de Mallorca. Tot i que l'arquitecte municipal considerava que, segons les Normes Subsidiàries, no hi havia impediments per aprovar-ho, els informes Jurídic i de Medi Ambient en foren contraris, per la qual cosa la petició fou denegada. Val a dir, emperò, que la denegació de l'Ajuntament no és vinculant i que el projecte pot continuar en-davant.

Segons la nostra opinió, és molt positiu que Endesa comenci a cercar alternatives al petroli i al carbó, ja que més prest o més tard s'haurà d'optar per les energies renovables, com de fet ja hi estan treballant de manera ferma a altres indrets de l'Estat espanyol com Navarra, Aragó o Andalusia. No podem continuar abusant dels recursos naturals com si fossin eters i cal cercar l'energia que necessitam per altres sistemes més ecològics com el sol, el vent o les ones de la mar. I no es tracta només de què en siguem partidaris, és que no queda altre remei si volem que el nostre planeta continuï essent habitable.

Dit això, emperò, també som de l'opinió que, havent-hi tants de llocs on instal·lar els aparells, no és aconsellable ubicar-los dins una àrea protegida, ja que una torre de 50 metres a la muntanya del Pou Colomer suposaria un impacte visual extraordinari, i no en parlem si col·locaven els molins per les muntanyes de s'Esquerda, que canviarien el paisatge llorençí de manera definitiva. Si hi ha altres indrets de Mallorca adequats per muntar un parc eòlic, justament l'han de posar dins un ANEI i un SGR?

A més, aquesta instal·lació -i les altres que poguessin fer dins Mallorca- no evitarien ni el cable des de la península ni les actuals centrals elèctriques, per la qual cosa només es tractaria d'un reforç als sistemes actuals, no la seva substitució.

Per això estam d'acord amb els informes Jurídic i de Medi Ambient del nostre Ajuntament. Esperem que les institucions autonòmiques ho tinguin en compte a l'hora d'estudiar el projecte.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar (Mallorca)

Adreça: carrer de Sant Llorenç, 36

Correu electrònic: flordecad@premsaforana.cat

Telèfon: 971 569119

Publicitat: Ignasi Umbert: 670 355462

Febrer del 2007

Número 345

Dipòsit legal: 765-1973

Edita: Associació cultural Flor de Card

Imprimeix: Gràfiques Muntaner (Manacor)

Director: Josep Cortès i Servera

Consell de Redacció: Felip Forteza

Antònia Galmés

Guillem Quina

Joan Santandreu

Guillem Soler

Ignasi Umbert

Col·laboren

Guillem Nadal	Portada
	Contraportada
Guillem Port	Del nostre entorn 3
Galmés/Simonet	Antoni Sansó 4
Bàrbara Mesquida	Poesia 5
Josep Cortès	OCB 6
	Sopar d'aniversari 10
	Memòria històrica 16
	Espipellades 23
	Tal dia com avui 29
Ignasi Umbert	Església 8
Tomàs Martínez	Volem el tren 9
L'escola	Diversos 12
Joan Lluís	Estiu a Grècia 14
Nicolau/Simonet	Demografia 15
Ramon Rosselló	Història 18
Pau Quina	Racisme implícit 19
	Esports 25
Auditori	Diversos 20
Guillem Quina	Els Trescadors 22
Andreu Amer	Els trescadors 22
Claudia Umbert	Cardassar 24
Margalida Fiol	Pàgina infantil 27
Crom el Nòrdic	Osset de peluix 28
Joan Roig	Tertúlia de cafè 30
Xesc Umbert	El temps 31
Bel Nicolau	Comptabilitat
	Distribució

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

Guillem Pont

ON VAN ELS ESTORNELLS?

A mitjans de febrer, dia de sant Benet, en trencar el dia; quan sense veure'l ja se sap perfectament per on ha de sortir el sol, malgrat la presència de núvols baixos.

Al llarg de tot el pla on és situada la finca es Caparó, on es situa l'acció del tràgic romanç bellament cantat per la veu escardada de Guillem d'Efak (*Madona d'es Caparó en Jordi Roca vos crida. Madona d'es Caparó, que li perdoneu sa vida, que vos demana perdó...*) Pla solcat pel torrent de Na Borges que s'acaba de formar per la confluència de vàries torrenteres i acaba a Son Serra. En concret, i pel tema dels estornells faig referència al troç del "desdoblament", amb una sola corba a "ses basses" que va des del pont del tren a la sortida de Manacor, fins a la carretera de Petra.

Primer un grupet, i després un altre i un altre... petits grups de deu, dotze, vint elements que van travessant la carretera just davant el cotxe. De baix a baix, com si canviessin de pasturatge, sense arribar a fer esbart, però seguit seguit. Des de la banda de Bonany cap a la mar.

"Si en passen davant, també en deuen passar darrera... tots plegats conformant un esbartarro!" I continuen les petites onades d'estornells que sobrevolen la carretera... *on van aquests estornells?*

No recordo haver coincidit cap altra vegada, és una primera vivència. Anant amb el cotxe amb marxa alegre i veure

com, just davant el nas, van passant petits grups d'estornells de dreta a esquerra de forma intermitent però continuada.

L'estornell (*Sturnus vulgaris*) -hi ha unes dotze subespècies d'aquest animal- és un ocell passeriforme de la família dels estúrnids que darrerament ha tingut una gran expansió, fins a constituir-se

en un cert problema ciutadà. No se sap ben bé perquè, però en els dies curts i freds de l'hivern els agrada pernoctar sobre els arbres ciutadans. Això provoca dos fets singulars, d'una banda es fan visibles les espectaculars imatges multiformes i canviants de l'esbart just abans de posar-se al arbre (el que a vegades provoca algun ooooh! d'admiració) i d'altra banda piulen i caguen, el que provoca la indignació ciutadana i la consegüent decisió de l'autoritat: irrevocable ordre d'expulsió mitjançant trons ensordidors.

Contemplar el vol de l'esbart és tot un espectacle, i encara més si hi ha incidència de variables externes (posem per cas un falcó). Milers d'exemplar que volen de forma sincronitzada, amb un vol directe i enèrgic, diuen que degut a les ales i la cua curtes.

Quins mecanismes interns de relació i equidistància deuen tenir aquests animals per saber fer tants de girs i moviments coordinats sense tenir fregades ni accidents?

Com han après que el camí de la seguretat personal deriva de la seva capacitat de socialització i de la rapidesa i coordinació dels seus moviments?

En una primera impressió vaig pensar si es deuriem preparar per a

Puntets d'estornell i es Telegraf (desembre, 2005)

l'emigració. Però no. Sembla que vénen a hivernar aquí des de l'octubre a l'abril i que vénen del nord i nord-est d'Europa. No, la direcció no era la correcta. I a més, malgrat la creença popular, ara ja sabem que les aus migratòries no es desplacen mogudes per la temperatura sinó per les hores de claror... no, definitivament no és una qüestió migratòria, segurament cercaven aliment, el berenar del matí.

En ésser un animal omnívor, que menja de tot, potser que una vegada desaparegut l'olivó de la muntanya cerqui cucs i petits insectes en el camps mig abandonats que voregen la carretera.

Suposarem que era això perquè, ai las! de coneixement, ben poc.

Es record d'infantesa de tant tords com estornells, penjats pels aranyells, forats del nas que tenen just quan el bec arriba a la cara, es comercialitzaven a les botigues del poble.

Els gustos i les necessitats, com tot, evolucionen i estic per dir que, ara i aquí, escara es consumeixen alguns tords, però els estornells no, no són apreciats.

Si miram el diccionari de n'Alcover veurem que el concepte "estornell" és ambivalent: d'una banda "tenir cap d'estornell" vol dir persona de poc enteniment, inconsiderada amb allò que fa, i alhora, "bon estornell hi ha amb tú!" fa referència a persona eixerida, molt desperta de potències.

Si els contemplam una estona, volant amb esbart de forma sincronitzada, ens haurem d'alinear amb la segona versió.

Estornells prenent el vol vora ses Sitges (desembre, 2005)

Antoni Sansó, cap de llista del PSM

Antònia Galmès i Aina Simonet

En la sèrie d'entrevistes que anam fent cada mes als captavaners dels partits i grups independents, aquest mes toca n'Antoni Sansó, qui, després de quatre anys allunyat de la política activa, torna agafar el maneig del Partit Socialista de Mallorca.

El PSM a Sant Llorenç sempre s'havia presentat tot sol, per què a les darreres eleccions ho va fer amb el GISC?

Una vegada decidida la meua retirada de l'Ajuntament es va intentar un apropament entre el GISC i el PSM, que va fer plantejar-nos anar junts a les eleccions municipals. El problema va ser que per qüestions legals això no era possible, per això, al final optàrem perquè gent del PSM s'integràs dins la candidatura del GISC, amb la idea de què en el futur ells poguessin entrar dins la Federació del PSM-Entesa Nacionalista, on hi ha els Independents d'Artà, el PSM de Menorca i ENE d'Eivissa, entre d'altres. Això va donar com a resultat que na Dolors, que és del PSM, entràs a l'Ajuntament.

Ha funcionat el PSM/GISC aquesta legislatura, segons la teua opinió?

Al final, com deia, no es va fer un pacte entre partits, sinó que una regidora que va entrar amb el GISC era i és del PSM. Na Dolors, com a regidora, ha estat fidel durant tota la legislatura al GISC, al batle i a l'equip de govern que es va formar després de les eleccions. No estic segur de poder afirmar el mateix de l'altra part, però sí responc de la feina feta per na Dolors durant tota la legislatura, perquè ha estat la feina, també, del PSM.

En el teu cas particular has seguit vinculat al partit, encara que no tinguessis cap càrrec?

Després de vint anys com a regidor del PSM a l'Ajuntament, el fet que hagi estat quatre anys sense càrrec no suposa que m'hagi desvinculat en cap moment, ni del partit, ni dels problemes que té el municipi de Sant Llorenç.

Per què no et presentares a les darreres eleccions i ara hi tor-

nes?

Quan feia els repàs dels vint anys a l'Ajuntament hi trobava moltes satisfaccions, però també moltes desil·lusions. Potser estava una mica cansat d'haver donat tants d'anys de la meua vida a una lluita per aconseguir un poble millor a través d'una ideologia amb la que creia i crec. Una ideologia clara: nacionalista, ecologista i progressista. Avui segueix pensant el mateix, amb la diferència de què amb 48 anys encara em trob jove i pens que queda molta feina per fer per arribar al poble i al municipi que desig. Crec que és possible, encara, una altra Mallorca, unes altres Illes Balears, en definitiva un món més just i solidari on poguem viure amb pau. Tot això, em fa tornar a presentar.

Pot ésser perjudicial, per a tu i la candidatura del PSM, aquest espai de quatre anys?

Jo crec que la gent del municipi de Sant Llorenç coneix el PSM i la feina que ja fa més de trenta anys que duu a terme. També crec que coneix la meua trajectòria ferma i honesta a l'Ajuntament en moments molts difícils, com la protecció de sa Punta de n'Amer, les acusacions de corrupció o l'explotació de la platja de sa Coma, per posar tan sols uns exemples clars.

A les eleccions autonòmiques, al Consell Insular i a alguns

ajuntaments vos presentau com a Bloc, com ho fareu a Sant Llorenç?

Com sabeu, el PSM va tenir un congrés molt important, on decidírem per majoria anar amb coalició amb totes les forces polítiques nacionalistes, ecologistes i progressistes a les eleccions autonòmiques i al Consell Insular de Mallorca. Això és el que intenta fer el PSM i ho intentarà fins al darrer moment. Als municipis no tenim cap mandat del partit, cada un ha de decidir el que més li convé. El PSM de Sant Llorenç, a hores d'ara, considera millor anar-hi com a PSM-Entesa Nacionalista, però no està encara descartada la possibilitat de presentar una candidatura conjunta amb el Bloc. A més, tota persona nacionalista, ecologista o progressista té cabuda dins el nostre partit, i això també vol dir que esperarem fins al darrer moment per confeccionar la llista definitiva.

Fa unes quantes legislatures que Sant Llorenç és un dels captavaners amb nombre de candidatures que es presenten a les eleccions. Què en penses d'això?

Pens que qualsevol persona del municipi pot sentir-se representada amb els partits polítics que hi ha constituïts a Mallorca. Per això, i avui més que mai, després dels escàndols de corrupció que veiem, sobre tot, a municipis com el nostre, jo pregaria a la gent

Llorenç?

Des del PSM-Entesa Nacionalista aspiram a democratitzar l'Ajuntament, creim molt amb la participació i la democràcia, que la gent sàpiga quins són els problemes del municipi, per on se'n van els doblers, quines decisions es prenen i quines són prioritàries i, sobretot, que la gent pugui participar en les qüestions que els afecten. Per això, pensam que cal fer molta feina perquè el nostre municipi tingui una alternativa de govern amb credibilitat i il·lusió, on sens dubte, noltros en serem l'eina indispensable, a més de jugar-hi el paper d'impulsors.

A què aspireu tu?

Les meves aspiracions polítiques a nivell de Mallorca estan plenament complertes: he estat diputat al Parlament Balear durant dues legislatures, Conseller de Cultura i Conseller de Recursos Humans i Serveis Generals del Consell de Mallorca i director gerent d'una empresa del Govern Balear. El repte i la responsabilitat que tenc avui és posar tota la meva experiència i els meus coneixements al servei del meu poble, amb una aspiració clara que és la d'arribar a ser el batle de Sant Llorenç, perquè som conscient que encara ens queda molt per fer i jo, amb la confiança de la gent, ho vull fer.

Vols afegir res més?

Donar les gràcies a Flor de Card per aquesta entrevista i per tenir sempre les portes obertes a totes les opinions, que, tan jo com el PSM, hem utilitzat tantes vegades.

Gràcies i bona sort.

que es demanàs: Quina és la ideologia de certs grups que es presenten? Per què hi ha aquestes ganes d'entrar al nostre Ajuntament? Per què es fa qualsevol cosa, sense importar amb quin partit, per entrar dins el nostre Ajuntament? Són necessàries tantes candidatures? Són honestos els nostres polítics? Ens jugam qui ha d'administrar i gestionar els nostres doblers i el nostre municipi durant els pròxims quatre anys. Ens hi jugam massa.

Què creus que pots aportar al nostre Ajuntament?

Els que em coneixeu, sabeu que puc oferir voluntat, honradesa i ganes de fer feina. La meua trajectòria i experiència política és el meu aval més important.

A què aspira el PSM de Sant

Poesia**COM LA BANDERA**

Com a bandera
que l'alegria
en cada brisa
vol escampar,
camps de roselle:
el sol mostrava;
el temps de fosca
ja va marxar.

Cada vesprada,
baix de la lluna,
el vent que torna
les fa ballar.

L'aire les banya:
petites gotes
que prest l'albada
les mirarà.

A les voreres
del camp s'acosten,
perquè el sol volen
acariciar.

S'obrin roselles:
la nova vida,
amb flors vermelles
vol començar.

ERA VALUOSA

Era valuosa,
ben esculpida;
joia més bella
no va trobar.

Raigs de la lluna
el sol li donava,
perquè la fosca
pogués brillar.

Però les capes
eren de vidre
i unes bufades
les van trencar.

Sols recordava
que enlluernava,
i amb la seva àura
la va cegar.

Quan la cercava
només va veure
una pedreta
que rodolà.

Ultramillor

**Agència de viatges del grup A
Títol 999**

**Carrer del Sol, 19
Cala Millor-Mallorca
Tel. 971 585720**

Bàrbara Mesquida

Activitats

Josep Cortès

Continuant amb la seva campanya de mobilització en favor de la nostra llengua i la nostra cultura, l'Obra Cultural Balear va visitar Sant Llorenç el primer cap de setmana de febrer per presentar el seu document "Sus Mallorca!".

L'acte principal va tenir lloc el divendres, dia 2, a la plaça de l'Església i va consistir en una torrada, una ballada popular i la lectura del manifest que reproduïm a continuació, que, a petició dels organitzadors va presentar Josep melià i va llegir Josep Cortès.

"La nostra llengua i la nostra cultura estan en perill. Cal més que mai la mobilització de tots els mallorquins i mallorquines, vénguin d'on vénguin, per demanar a les institucions públiques responsables d'impulsar el procés de normalització lingüística que compleixin amb les seves obligacions. Cal que el mateix poble que ha sortit al carrer en el passat per reivindicar que som comunitat històrica i per demanar un decret de mínims ho torni a fer ara. La dignitat de ser qui som ens reclama novament una acció clara i rotunda.

És el moment de fer un sus per Mallorca. D'aconseguir que Mallorca faci una passa més a favor de la seva llengua, de la seva cultura i del seu autogovern. D'afirmar-nos una vegada més en la defensa del patrimoni col·lectiu. De tornar a sortir al carrer per respondre les actituds que menyspreen i consideren secundària i prescindible la llengua i la identitat que ens llegaren els nostres avantpassats. I més ara que celebrem els cent anys del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana i vint del Segon. En aquests instants hem de dir com mossèn Antoni M. Alcover el 13 d'octubre de 1906 en la inauguració del Primer Congrés, que: "Sí, som amadors de la llengua catalana. Sí, l'estimam, la nostra llengua amb tota la nostra ànima. [...] La volem honrada dels propis, respectada dels estranys, lliure de tot esclavatge". Per això, hem de fer valer els nostres drets d'un racó a l'altre de Mallorca, d'un poble a un altre, d'un barri a un altre.

Perquè estimam la nostra llengua

demanam la derogació del Decret Fiol, que representa un atac a la normalitat del català a l'ensenyament.

Perquè estimam la nostra llengua reclamam el compliment íntegre de la Llei de Normalització Lingüística, aprovada per unanimitat pel Parlament de les Illes Balears. Reclamam a les institucions que reconsiderin i rectifiquin les mesures preses contra l'idioma propi de les Balears i que retornin al consens en matèria de llengua i de cultura.

La Mallorca actual està formada per persones vingudes dels cinc continents, que tenen dret a conèixer la llengua catalana. Perquè estimam Mallorca demanam a les institucions que promoguin una autèntica política de gestió de la diversitat, que parteixi de la promoció de la nostra llengua com a vehicle d'entrada i estada en la societat mallorquina.

Perquè estimam la nostra llengua demanam al conjunt de la societat que faci servir arreu, amb la família, amb els amics, a la feina, al lleure, la llengua catalana, l'idioma propi de Mallorca.

Perquè estimam la nostra cultura demanam a les institucions que protegeixin el patrimoni arqueològic i arquitectònic que forma part de la nostra memòria col·lectiva. La seva desaparició se-

ria una pèrdua irreparable per als ciutadans i les ciutadanes d'aquesta terra.

Perquè estimam Mallorca reclamam el nostre dret al ple autogovern. I ara cridau amb nosaltres 1,2,3... SUS MALLORCA!".

L'endemà, el dissabte, a la biblioteca mossèn Salvador Galmés es va fer una lectura dramatitzada d'una obra de Pere Morey, a la qual hi van participar mitja dotzena d'actors.

A més de l'esmentada campanya del "Sus Mallorca!", l'Obra Cultural està impulsant la constitució d'una Xarxa d'entitats per la Llengua, la Cultura i el País, que està integrada per les delegacions de l'Obra Cultural Balear i per entitats amigues que fan feina, a les seves respectives poblacions, a favor dels mateixos objectius, com és el cas de Flor de Card.

L'acte de constitució d'aquesta xarxa es va fer el dia 10 de febrer de 2007, al santuari de Montision de Porreres. Els objectius de la trobada eren:

a) Fer una reunió conjunta entre tots els integrants d'aquesta xarxa per parlar de les activitats que tenen en marxa fins a final de curs, entre les quals

Antònia Galmés i Josep Cortès van assistir a la trobada en representació de Flor de Card, i el director va signar el manifest que segueix, juntament amb altres associacions d'arreu de Mallorca:

- a) La plena integració de la immigració
- b) La consolidació d'un model escolar propi
- c) L'avanç dels mitjans de comunicació en català
- d) L'entrada de la nostra llengua a les noves tecnologies de la informació
- e) El creixement de les indústries cul-

Com a entitats integrants d'aquesta societat civil feim una crida a tots els ciutadans, a totes les institucions i a tot el moviment associatiu de Mallorca a promoure la llengua i la cultura pròpies. A més, ens comprometem, a partir d'ara, a fer feina conjuntament a favor de les senyes d'identitat que ens identifiquen com a poble. Amb aquesta finalitat, subscriuim aquesta declaració d'intencions i ens constituïm formalment

-Amb dobbers poden comprar sexe,
però no l'amor.

Per apuntar-se:
Isabel Nicolau (971 838045)

Edictum Constantini ad Silvestrem Papam. La Donació de Constantí

La Donació de Constantí: el gran frau que va donar a l'Església Catòlica el poder econòmic i polític més gran dels darrers mil set-cents anys.

Hi ha molts catòlics, creients, que desconeixen un fet que va provocar un canvi tan radical a aquella primera Església i que va ésser el començament d'un poder econòmic incalculable, especialment pel que fa a la riquesa immobiliària. És tan immensa aquesta riquesa acumulada al llarg dels darrers 1.700 anys que resultaria molt difícil fer una avaluació a preus de mercat actuals; i no parlem del valor artístic que acumula, realment impressionant.

La meua intenció és donar a conèixer aquest document i després fer una mica de comentari sobre com es va produir, qui el va redactar, com es va descobrir aquest frau. Però, com sia que l'espai del qual dispo no és prou gran per a tractar-lo en una sola vegada, es farà necessari dividir-lo en dues o tres entregues. En aquesta primera transcriurem, en la seva totalitat, el famós document conegut com: "La Donació de Constantí": Vet aquí el text:

"Concedim al nostre Sant Pare Silvestre, sumo pontífex i Papa universal de Roma, i a tots els pontífexs successors seus que fins a la fi del món refinaran a la seu de Sant Pere, el nostre palau imperial de Letran (el primer de tots els palaus del món). Després, la diadema, això és: la nostra corona, i al mateix temps la gorra frígia, és a dir, la tiara i el mantó que solen utilitzar els emperadors i, a més, el mantó de púrpura i la túnica escarlata i tot el vestit imperial i, a més, també la dignitat de cavallers imperials, atorgant-los també els ceptres imperials i totes les insígnies i estàndards i els diversos ornaments i totes les prerrogatives de l'excel·lència imperial i la glòria del nostre poder. Volem que tots els reverendíssims sacerdots que serveixen la Santíssima Església Romana en els distints graus tinguin la distinció, potestat i preeminència del qui gloriosament s'ornamenta el nostre il·lustre Senat, és a dir, que es converteixi-

xin en patricis i cònsols i siguin revestits de totes les altres dignitats imperials.

Decretem que el clero de la Santa Església Romana tingui els mateixos atributs d'honor que l'exèrcit imperial. I com sia que el poder imperial s'envolta d'oficials, xambelans, servidors i guàrdies de tota mena, volem que també la Santa Església Romana s'ornamenti de la mateixa manera. I perquè l'honor del pontífex brilli amb tota magnificència, decretem també que el clero de la Santa Mare Església Romana adorni els cabells amb arreus i gualdrapes de blanquíssim lli. I de la mateixa manera que els nostres senadors duen calçat adornat amb lli molt blanc (de pèl de cabra molt blanc), ordenem que d'aquesta mateixa manera els duguin també els sacerdots, a fi de que les coses terrenes s'adornin com les celestials per la glòria de Déu.

Hem decidit també que el nostre venerable Pare, el sumo pontífex Silvestre i els seus successors duguin la diadema, és a dir, la corona d'or puríssim i perles precioses, igual que les que duim nosaltres al nostre cap; la diadema l'han de dur al cap per honorar Déu i la seu de Sant Pere. Però, ja que el propi beatíssim Papa no vol dur una corona d'or sobre la corona del sacerdot, que duu per la glòria de Sant Pere, amb les nostres mans hem col·locat sobre el seu sant cap una tiara de brillant fulgor, símbol de la resurrecció del Senyor i per reverència a Sant Pere sostenim la brida del cavall, complint així per ell l'ofici de mosso d'espurnes; establint que tots els seus successors duguin en processó la tiara, com els emperadors, per a imitar la dignitat del nostre Imperi. I perquè la dignitat pontifícia no sia inferior, sinó que sia tinguda com una dignitat i glòria superiors a les de l'Imperi terrenal, concedim al sotsdit pontífex Silvestre, Papa universal, i deixem i establim en el seu poder, per decret imperial, com a possessions de dret de la Santa Església Romana, no tant sols el nostre palau, com s'ha dit, sinó també la ciutat de Roma i totes les províncies, districtes i ciutats d'Itàlia i d'Occident.

Per això, hem considerat oportú transferir el nostre Imperi i el poder del

Regne a Orient i fundar a la província de Bizanci, lloc òptim, una ciutat amb el nostre nom i establir-hi el nostre govern perquè no és just que l'emperador terrenal regni al mateix lloc on regna l'emperador celestial, i hi establim el principat del sacerdot i el cap visible de la religió cristiana.

Ordenem que totes aquestes decisions que hem sancionat mitjançant decret imperial i altres decrets divins romanin inviolats i sencers fins a la fi del món. Per tant, davant la presència del Déu viu que ens va ordenar governar i davant el seu tremend tribunal, decretem solemnement mitjançant aquesta constitució imperial, que cap dels nostres successors, patricis, magistrats, senadors i súbdits que ara i en el futur estiguin subjectes a l'Imperi, gosin infringir o alterar això de la manera que sia. Si algú, cosa que no creiem, depreciés o violés això, sia reu de condemnació eterna i Pere i Pau, prínceps dels apòstols els sien adversos ara i en la vida futura, i amb el diable i tots els impius sia precipitat perquè es cremi en les profunditats dels inferns.

Posem aquest decret, amb la nostra signatura, sobre el venerable cos de Sant Pere, príncep dels apòstols, promentent a l'apòstol de Déu respectar aquestes decisions i deixar ordenat als nostres successors que els respectin. Amb el consentiment del nostre Déu i Salvador Jesucrist, entreguem aquest decret al nostre pare, el sumo Pontífex Silvestre i als seus successors perquè sien severos per a sempre i feliçment."

Aquest és el text de la donació de Constantí el Gran, un dels fraus més grans de la història dels darrers 1.700 anys. A la propera entrega comentarem com es va produir aquest frau que, sens dubte, va fer canviar el signe de la història i milers d'éssers humans foren víctimes de les ambicions terrenals de molts d'aquells que s'anomenaven representants de Crist a la terra, quan realment al que representaven era la maldat personificada.

Volem el tren i el volem ara

Tomàs Martínez

Dimarts, 13 de febrer. Un informe donat a conèixer pels mitjans de comunicació assenyalava que l'Estat ha invertit a les illes Balears durant l'any 2006 només el 69% del que hi havia pressupostat.

Dimarts, 13 de febrer. Els mitjans de comunicació alerten sobre els efectes del canvi climàtic i es fan ressò de les mesures del govern d'Espanya, que ha anunciat que posa en marxa un pla de xoc. El transport públic de persones i mercaderies n'és una prioritat.

Dimecres, 14 de febrer. El president del govern de l'Estat, Sr. José Luís Rodríguez Zapatero, declara que Espanya, amb 2.330 quilòmetres de vies de tren d'alta velocitat (AVE) se situa per davant del Japó, que queda en segon lloc, i de França que ocupa el tercer.

Dimecres, 14 de febrer. Assistesc a l'acte de la plataforma Salvem Mallorca al col·legi La Salle de Palma. Entre d'altres informacions puc sentir que un quilòmetre d'autovia és dotze vegades

més car que un quilòmetre de via.

Dijous, 15 de febrer. A través d'un "blog", una pàgina d'aquestes que estan de moda a internet, llegesc que el govern de les Illes Balears ha destinat a activitats de promoció (Costa Nord-Michael Douglas, Equip ciclista Illes Balears i Torneu Mallorca Clàssic Golf) la quantitat de 40,4 milions d'euros.

Dilluns, 19 de febrer. Agaf el tren per fer el trajecte Palma-Manacor. Passada l'estació de Marratxí el tren s'atura. Me comenten que és la nova estació del complex comercial privat Festival Park.

Dilluns, 19 de febrer. Cerc informació relacionada amb el tren i trobo la següent dada: enguany fa trenta anys que es va tancar la línia Palma-Manacor-Artà, l'any 1977.

Dimarts, 20 de febrer. Escric aquest article i pens que se n'haurà fet del 31 % (quasi una tercera part) de les inversions de l'Estat a les illes Balears, quina doblurada! Pens en la importància que té prioritzar el transport públic de persones i mercaderies. Pens en la sort que tenen les poblacions que gaudeixen del tren d'alta velocitat, algunes de les quals d'un centenar o un milenar d'habitants. Pens que a Mallorca, a Eivissa i a Menorca no fa falta l'AVE (aviat sortiríem de l'illa) i que de ben segur ens conformaríem amb una xarxa de trens ràpida i segura. Pens que una part dels diners invertits en carreteres s'haurien pogut destinar a l'ampliació de la xarxa ferroviària.

Pens que aquests 40 milions d'euros destinats a promoció es podrien haver gastat en promocionar el tren. Pens que ja està bé que hi hagi una estació a Festival Park, però no puc entendre que no n'hi hagi a Sant Llorenç o a Son Carrió. Pens que com a poble tenim molta de paciència perquè fa trenta anys que esperam

que ens retornin una cosa ben nostra: el tren que varen tancar per interessos obscurs i que mai ens han explicat. Pens que tots els habitants de la contrada de Llevant, de Manacor a Cala Rajada, ara que s'acosten les eleccions municipals i autonòmiques, hem d'exigir a tots els partits que incloguin al seu programa electoral el retorn del tren. Hem d'exigir al Govern de l'Estat i al de la Comunitat Autònoma els acords necessaris per aconseguir que el tren arribi als pobles de Llevant. Sant Llorenç, Son Carrió, Son Servera, Artà, Capdepera i la zona costera hi tenim dret. És hora de dir amb veu clara, amb veu forta perquè ens sentin bé: **Volem el tren i el volem ara.**

Telèfons

Aigües Sant Llorenç	838559
Ajuntament	838393
Auditori	587371
Biblioteca	569654
Bombers	085
Camp de futbol	838703
Delegació Son Carrió	569619
Depuradora	810359
Emergències	112
S'Escaleta	838544
Escola	569483
Fems	844372
Funerària Sant Joan	526139
Guàrdia	062
Hospital de Manacor	847000
Polícia local	609 637960
Tercera edat	569512
Turisme Sa Coma	810394
Turisme S'Illot	810699
Delegació Turisme	585409
Unitat sanitària	569597
Urgències mèdiques	061

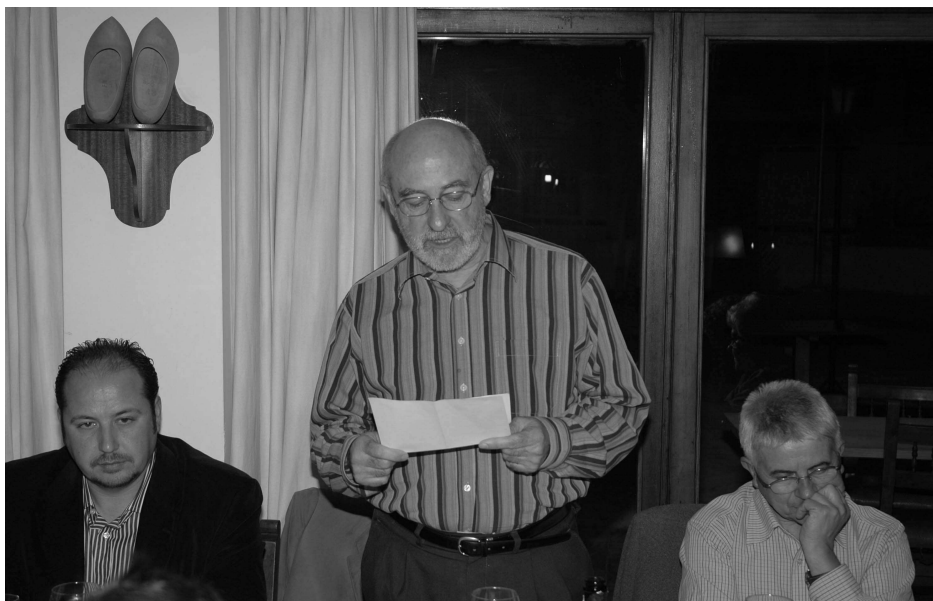
Sopar d'aniversari

Josep Cortès

El dia 24 de febrer una trentena grossa de col·laboradors i simpatitzants de la revista Flor de Card es reuniren al restaurant Oasis, de Sa Coma, per celebrar el 35è aniversari de la fundació de la revista, en una acte que es va institucionalitzar l'any 1982, quan es compliren els primers 10 anys, i que s'ha anat repetint de manera ininterrompuda de llavors ençà.

I ja posats a parlar d'aniversaris, enguany també és la desena vegada que la revista llorencina ret homenatge a personatges o institucions locals que, a criteri dels col·laboradors, han desenvolupat alguna tasca en favor de la seva comunitat. Els primers -l'any 1998- van ser Francesc Umbert, del Cardassar i Rafel Melis, de la Banda de Música; l'any següent en Jaume Femenies, per les caretes de dimoni; els tercers na Margalida Solaies i na Joana Canyeta, cuidadores de l'església; les va seguir en Bartomeu Massanet, un dels fundadors del Card en Festa; l'any 2002 va tocar el torn al tres presidents que havia tengut el Club Card: Joan Genovart, Bartomeu Pont i Nofre Brunet; el sisè fou Pere Mesquida, per haver col·laborat amb diverses associacions; el va seguir Gabriel Muntanyer, per la seva fidelitat a la Banda; l'any 2005 l'homenatjat fou Miquel Rosselló, director del teatre local; l'any passat va esser Eduard Perales, capdavanter del grup filatèlic; finalment enguany fa el número deu el Club de Bàsquet de Sant Llorenç. En Josep Cortès en va fer la presentació, amb les següents paraules:

"Com a la majoria de pobles de Mallorca, a Sant Llorenç l'esport col·lectiu sempre ha estat més aviat cosa de nins, que s'han dedicat gairebé exclusivament al futbol: a la segona dècada del segle passat van donar les primeres passes els qui anys més tard fundarien el Cardassar i foren també d'aquella època els inicis de l'excursionisme, amb la creació d'un grup d'exploradors -que no va durar gaire temps-, integrat, també, per nins; des de llavors i fins que van començar a rodar els cicleturistes de la Unió Ciclista Sant Llorenç -tornem-hi, torna-hi: una altra vegada homes- l'esport col·

lectiu local va esser protagonitzat només pel futbol.

Per ventura algú podria objectar que els grups d'excursionistes i caminadors també ho són, en certa manera, esportistes -i aquí sí que també hi van dones- i potser tinguin raó. Però també és cert que practiquen una altra casta d'esport: no fan entrenaments organitzats, no duen a terme una tàctica d'equip, amb un paper determinat per a cada esportista i, sobretot, no són competitiu

ni van dirigits exclusivament a un públic infantil o juvenil. Amb això no vull llevar-los gens ni mica de mèrit, ans al contrari, ja que la pràctica d'un esport no competitiu comporta molts dels avantatges de l'exercici físic i estalvia una gran part dels seus inconvenients; però, segons el meu veure, no és el mateix.

Però vet-aquí que l'estiu del 1978 un grup de llorencins i llorencines presidit per Ramon Pont va pensar que a les nines també les calia practicar algun esport i, primer com a club independent i després -la temporada 1982/83- baix la capa del Cardassar, muntaren un equip de bàsquet femení, que, amb voluntat i ganes de córrer, va durar fins als voltants de 1985. És ver que set anys no són molts, però també ho és que aquell primer equip va servir per posar les bases del que el 1993 seria l'equip actual, que encara, sortosament, és ben viu.

El club "Mestre Guillem Galmés" va néixer, com he dit, l'any 1993, al si de l'escola llorencina i amb el recolzament entusiasta de l'Associació de Pares, ja que en els seus inicis va funcionar com una activitat escolar. En Jaume Mayol i en Pere Nebot en foren els seus impulsors, i a darreries del mateix any ja redactaren els estatuts que en regirien el funcionament; en Bernat Lloré es va fer càrrec de dirigir els entrenaments i de llavors ençà encara no se n'ha cansat i

continua essent l'entrenador.

Des de fa alguns anys el club ja no depèn de l'escola i funciona de manera autònoma, tot i que les dificultats burocràtiques per canviar-lo fan que encara mantengui el mateix nom, que teòricament el vincula amb l'escola de Sant Llorenç; així i tot, la gent ja no el coneix com «Mestre Guillem Galmés», sinó com a «Bàsquet Sant Llorenç».

En l'actualitat està integrat per una quarantena de nines que s'agrupen a l'entorn de tres equips -temps enera arribaren a esser quatre-, que solen entrenar dos o tres pics per setmana i participen a lligues per tota Mallorca. Com que la seva intenció és abastar tot el que es relaciona amb el bàsquet, estan molt interessats en gestionar «l'escoleta de bàsquet», que depèn de l'Institut Balear de l'Esport i ja estan fent passes en aquest sentit.

La seva economia depèn de diverses fonts: les quotes dels socis, algunes subvencions institucionals i de qualque estitat financera, els ingressos del bar, la publicitat a les pistes i els sorteigs que adesiara fan entre els assistents als partits. Ni la directiva ni els entrenadors han cobrat mai per dur a terme la seva tasca, però a partir d'enguany han acordat concedir una petita paga a l'entrenador, a fi de compensar una mica la seva dedicació al club.

Per tot això, per esser l'única entitat esportiva de Sant Llorenç que dedica el seu temps i el seu esforç a l'esport col·lectiu femení, Flor de Card va acordar concedir-los el «Card d'or», que enguany, per esser una entitat i no una persona física, va incrustat dins una palanganeta d'argent. En nom del club recollirà el Card en Joan Planas, president de l'entitat".

A continuació va agafar la paraula el president del Club de Bàsquet i, després d'agrair la distinció, va explicar quina és, en línies generals, la feina que fan amb les nines i els seus familiars, fent un esment especial al bon ambient que es respira dins el grup en les nombroses festes i sopars que duen a terme al llarg de la temporada.

Com és natural, a les postres la gent es va canviar de taula i les converses derivaren cap a les vinents eleccions

municipals, ja que entre els assistents hi havia tres caps de llista: na Maria Galmés, capdavantera del PSOE, Mateu Puiggròs, batle de Sant Llorenç i representant del GISC i Antoni Sansó, que enguany torna encapçalar la candidatura del PSM.

La vetlada es va allargar fins prop de les dues de la matinada i la gent se'n va anar a jeure després d'haver degustat un bon sopar -cosa que ja no és notícia en el restaurant Oasis- i haver celebrat una fita important dins la història de Flor de Card: 35 anys al carrer i 10 anys de reconeixements de mèrits.

I que sigui per molts d'anys!

Salvatore

JOIERIA
IGNASI

PRESENTACIÓ

L'alumnat del 3r cicle de l'Escola Mestre Guillem Galmés vos informarà de totes les novetats de l'escola.

En aquesta petita informació vos donarem a conèixer uns temes que hem treballat: el dia Internacional de la Pau, que es va celebrar el 30 de gener; també vos informarem de l'anada a l'Esport Divertit i de la gran festa que vam celebrar amb la desfilada de l'escola (Rueta).

DIA INTERNACIONAL DE LA PAU

Ens vam reunir al pati de l'escola. Vam muntar una gran festa: vam cantar i vam ballar. Però el més important va ser que tots vam entendre el significat de la Pau, menys els petits, que els va costar més, però per a tot hi ha solució!. La mestra de música ens va ensenyar dues cançons, una per ballar i l'altre per cantar; així els petits ho entengueren més. També el mestre de Religió ens va ensenyar una lema: **EL RESPECTE ÉS NECESSARI PER ACONSEGUIR UNA BONA CONVIVÈNCIA.**

ESPORT DIVERTIT

Els del 3r cicle vam anar a un programa de televisió: Esport Divertit. Vam passar una primer prova, la que vam fer a Inca. Allà no hi vam dur animació, però ens ho vam passar igual de bé.

A la segona prova la vam preparar més, duiem percussió, cartells... Es pot dir que destacàrem bastant, a aquesta segona prova estàvem separats nins i nines, les nines van quedar primeres i els nins van quedar segons, però la vertadera intenció d'aquest joc no és guanyar, sinó participar, fer esport i passar-ho bé, molt bé.

Va ser una gran dia com el que serà, quan les nines vagin a Son Moix, a fer la gran final de Balears, intentaran guanyar a les d'Eivissa, a les de Menorca i a les del Cide (Palma), són grans rivals, però cap d'elles són tan fortes com les nostres nines. Si ens voleu veure per la televisió, "enceneu la tele" i posau IB3 els dies 7 d'abril i 14 d'abril. La final serà 21 d'abril.

LA RUETA

Enguany la rueta va ser molt divertida i el temps ens va acompanyar. Hi va haver disfresses molt creatives! Vàrem partir de l'escola i vàrem passar per tot el poble. Primera varen venir els de la guarderia amb les seves mares, vestits de jardineros; llavors els de 3 anys d'escolanets; els de 4 anys anaven de batles i batllesses, regidors, regidores i municipals; els de 5 anys de banda municipal de música; llavors ja venien els de 1r cicle, que anaven de cambrers i cuiners/es; els del 2n cicle d'astronautes i marciàns; finalment els del 3r cicle de metges, cirurgians, d'especialitats diverses. Vàrem desfil·lar i tiràvem paperins. Segur que el rei Carnes-toltes va estar molt content! Esperam que el fantàstic públic que va venir disfrutàs de la desfilada.

I, cada dia un gra més

Núm. 3

Alumnat de 3r cicle

Hola, ja tornam ésser aquí per si voleu saber més coses sobre el que feim per protegir el medi ambient a l'escola.

* Com ja sabeu a l'escola feim recollida selectiva de **piles, medicaments** i roba. Agraïm la vostra aportació i recordam que podeu continuar duent-ne.

* El curs passat, gràcies a la vostra ajuda, recollírem 1.096 llaunes per a la campanya **"No les llancis"**. Enguany ens hem de proposar superar aquesta xifra, per això cada vegada que begueu una llauna de beguda refrescant no la llanceu al fons, si la duis a l'escola, entre tots, ho aconseguirem.

* Gràcies a l'Ajuntament, que ha fet l'obra, i a "SEMILLA", que ens ha donat la terra, els planters, les llavors i les eines hem pogut engrandir l'hort. Ara tenim unes parades precioses i, si els moixos fan bonda i el temps ens ajuda, tendrem una bona collita.

* Per completar el racó, hem tengut la idea de pintar les parets de la caseta de l'hort amb dibuixos dels diferents cicles. D'entre els projectes que facin els nins i les nines triarem els que més ens agradin i farem la decoració.

* I, per acabar, recordau:

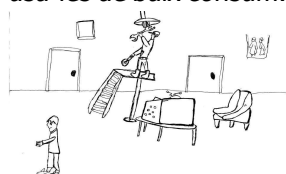
*Si aigua vols estalviar,
dutxa't enlloc de banyar.*

Adéu i gràcies!

EL NOSTRE CALENDARI

L'alumnat de 3r cicle, hem fet un calendari del 2007 sobre actituds ecològiques positives, a cada mes hi ha un rodolí que fa referència al dibuix de cada mes.

En el gener hem posat:
*I si vols estalviar llum,
usa-les de baix consum.*

En el mes de febrer:
*Si aigua vols estalviar,
dutxa't en lloc de banyar.*

En el mes de març:
*Si no els has d'utilitzar
Aparells has d'apagar,*

I així durant tot l'any, una rima i un dibuix per a cada mes.

Amb aquest text hem intentat explicar alguns moments especials a la nostra escola Mestre Guillem Galmés.

Estiu de 1988 a Grècia

Joan Llull

Darrerament s'han posat molt de moda els cursos a l'estranger. Solen incloure tot un seguit d'activitats variades, tant de caire acadèmic com de caire més lúdic (mostres de cultura popular, exposicions, excursions, concerts, tallers...). Reuneixen gent de diverses procedències i possibiliten noves amistats, fins al punt que n'hi ha que hi van més per allò d'aprofundir en les "relacions socials" que no pels coneixements que puguin adquirir. La Universitat Catalana d'Estiu, que té lloc cada estiu a Prada de Conflent, a la Catalunya Nord, n'és un bon exemple a l'àmbit dels Països Catalans.

Fa un bon grapat d'anys, l'estiu de 1988, vaig tenir ocasió d'assistir a un d'aquests cursos. Va ser a Grècia. Després d'haver esclovelat en un mateix any el darrer curs de carrera, la fase de pràctiques -imprescindibles, tant l'una com l'altra, per poder dedicar-me a la docència- i el meu servei abnegat i exemplar a la "pàtria" -imprescindible no em faceu dir per què-, vaig fer una llarga, intensa i productiva estada a Grècia, un país amb una cultura i una llengua que només coneixia de referències, del meu contacte amb les aules de la Universitat de Barcelona. Així, em vaig inscriure en un curs d'un mes de durada sobre llengua i cultura neogregues a Tessalònica, una ciutat d'uns 400.000 habitants situada a la Grècia septentrional.

D'aquella primera estada per terres gregues guard molt bons records. Entre d'altres, les amistats que vaig fer amb gent de quasi tot el món (d'arreu d'Europa, dels Estats Units, Canadà, Austràlia...) i que encara ara conserv. No fa gaire vaig rebre la visita d'una d'aquelles amistats, un americà que viu a Los Àngeles i que s'ha passat mitja

vida viatjant.

Podria contar també anècdotes de tot color, com la protagonitzada presumptament per una colla de finlandesos del mateix curs, els quals, una nit que es veu que anaven ben engrescats, decidiren fer una festa d'aquelles de pinyol vermell -i mai més ben dit-, escandalitzant tot l'hotel. O fets més lamentables, com quan un dia que érem d'excursió per la Grècia central ens trobàrem amb un accident on hi havia implicats dos vehicles que s'havien calat foc amb els seus ocupants encara dedins.

Un d'aquells caps de setmana, doncs, vaig tenir l'oportunitat de visitar un lloc del qual potser molt poca gent ha sentit parlar: el Mont Athos, Àgion Oros -en grec- o "Muntanya Sagrada". Es tracta d'una muntanya de 2033 metres d'altura que dona nom a un braç de terra que s'endinsa dins el Mar Egeu, a la Grècia septentrional. Si agafam un mapa d'aquest país, veurem al nord una espècie de península -anomenada Calcídica- amb la forma d'una mà amb tres dits que entren dins la mar, igual que quan ens agafam el dit gros i el petit per indicar tres. El més nord-oriental d'aquests "dits" és, doncs, el Mont Athos. Territori molt accidentat, semblat per una vintena de monestirs de religió

cristiana ortodoxa, la dominant al país, és administrada pels mateixos monjos i gaudeix d'una independència gairebé completa respecte d'Atenes.

He de dir també que, com que un reglament del 1046 estableix que "les dones i els animals femelles" tenen prohibida l'entrada a tot el territori -cosa que avui en dia ens pareix de bojos-, l'excursió estava integrada només per mascles. Partírem un divendres en direcció a Uranúpoli, una petita ciutat veïna del Mont Athos. D'allà surt la barca que duu al Mont, ja que no s'hi pot accedir per terra. Anàrem vorejant la costa fins que arribàrem al port de Dafni, on amb més de dues colzades -a força de rebre un n'arriba a aprendre- pujàrem a l'únic vehicle públic de motor que hi ha al Mont Athos, un autobús gairebé antediluvià que per un camí sense asfaltar comunica el port amb Kariés, capital administrativa. Ens feren una espècie de "permís de residència" ("diamonitirion" en grec) i començà l'aventura. Vestits amb calçons llargs -en aquests llocs, igual que al Vaticà, s'ha de dur "roba decent"- partírem a peu pels camins polsegosos i sense asfaltar que uneixen els diversos monestirs. De tant en tant topàvem excursionistes, evidentment homes com nosaltres, que caminaven sols o en pe-

tits grups suant la gota gorda -recordem que era el mes d'agost. Als monestirs hi vivien monjos i eren autosuficients, amb els seus animals i el seu hort. Tenien cel·les amb lliteres per als pelegrins. En pondre's el sol tancaven les portes, de manera que havíem d'arribar abans d'aquella hora si no volíem dormir al ras. Pel que fa al menjar, sortosament havíem estat previsors i dúiem menjar a la bossa, perquè aquella sopa clara i insípida que ens oferien els monjos no enredonia ni poc ni gens. Dos dies després, molt més cansats que el dia de l'arribada, tornàvem a Tessalònica conscients d'haver viscut una experiència que segurament no tornàriem a repetir.

Illorençí que vivia al carrer del Xaragall. Descansi en pau.

* Dia 19 de febrer va morir na Catalina Lull Adrover, de 88 anys d'edat. Vivia a sant Llorenç. Al cel sia.

* Dia 25 de febrer va morir a Son Carrió en Jacinto Artigues Brunet, de 60 anys. Descansi en pau.

NOCES

* El dia 2 de febrer feren l'esclafit en Daniel Blázquez Kühn, de Son Servera, i na Jamila Salim Rashid al Zalei, de Burundi. Enhorabona.

NOTA

Recordam que totes les persones que vulguin celebrar algun esdeveniment i que surti en aquesta secció ens ho poden fer sebre, i millor si va acompanyat d'alguna fotografia

Demografia i societat

Bel Nicolau i Aina Simonet

NAIXEMENTS

* Dia 10 de febrer va néixer a Sant Llorenç na Marwa Moufid, filla d'en Brahim i ne Rehya. Enhorabona.

* El dia 14, a Son Carrió, va néixer na Núria Servera Negre, filla d'en Gabriel i na Margalida. Salut.

* Dia 16 va néixer a Sa Coma en Daniel Roldan Stürmer, fill de n'Antonio i na Inés Manuela. Enhorabona.

DEFUNCIONS

* El dia 21 de gener va acabar la seva vida en Miquel Sansó Mesquida, un llorençí de 88 anys que vivia al carrer de la Creu. Que puguem pregar per ell molts d'anys.

* Dia 29 de gener va morir a Sant Llorenç en Jeroni Duran Sureda, de 77 anys d'edat. Descansi en pau.

* Dia 7 de febrer va entregar l'ànima a Déu na Magdalena Santandreu Jover. Tenia 88 anys i vivia a Sant Llorenç. Al cel sia.

* El 10 de febrer va morir a Sant Llorenç en Mateu Sansó Servera, de 91 anys. Vivia per foravila. Que el vegem en el cel.

* Dia primer de febrer va acabar la seva vida n'Agustí Domenge Sancho, de Sant Llorenç, a l'edat de 41 anys. La seva dona, fills i familiars volen agrair a totes les persones de Sant Llorenç des Cardassar que van compartir el dolor per tan profunda pèrdua. També volen agrair de manera molt entranyable la seva dedicació a tot l'hospital de Son Dureta, especialment a tots els metges, infermers i auxiliars de la planta d'oncologia. Desitjam que estigui present en les seves oracions i que descansi en pau.

* Dia 11 de febrer va morir a Sant Llorenç en Joan Llodrà Planisi, de 82 anys. Que el vegem en el cel.

* El dia 20 de febrer va entregar l'ànima a Déu en Guillem Esteva Jaume, el llorençí de la fotografia del costat. Tenia 83 anys d'edat. Que puguem pregar molts d'anys per ell.

* Dia 15 de febrer va morir a Sant Llorenç en Guillem Llodrà Sansó, un

ESCRIT DEDICAT A N'AGUSTÍ DOMENGE

A vegades la vida es romp, les persones que hem crescut i necessitat per conèixer se'n van. Llavors ens sentim tristos, deprimits i sense il·lusió per la vida. N'Agustí no hauria volgut cap d'aquests sentiments en ningú de nosaltres.

La màxima aspiració que tot ser humà té quan desapareix és deixar un bon record. Segur que cada familiar i cada amic guarda un bon record de n'Agustí, era bona persona, simpàtic, amable i molt noble de cor.

Nosaltres el recordarem sempre a la darrera festa que vam compartir, juntament amb ell i tota la seva família. Asseguts en aquell banc, dins l'església, amb la seva dona i els seus fills Lúcia i Tomeu. Ple de vida, de dolçor, la qual era una imatge de felicitat i alegria.

Pe això, sempre que apareixi la tristesa substituïrem les llàgrimes per un somriure, recordant sempre els moments de felicitat que hem compartit junts.

Sempre estaràs dins el nostre cor.

Jaume Girart, de Son Vives

A més de la quarantena grossa de republicans que foren empresonats pels nacionals, hi va haver alguns llorençins i carrioners que perderen la llibertat durant uns anys a mans de l'exèrcit republicà. Són aquells que foren obligats a partir cap a Menorca contra la seva voluntat, per evitar el perill que delatassin les tropes de Baio que havien desembarcat a Sa Coma i Portocristo.

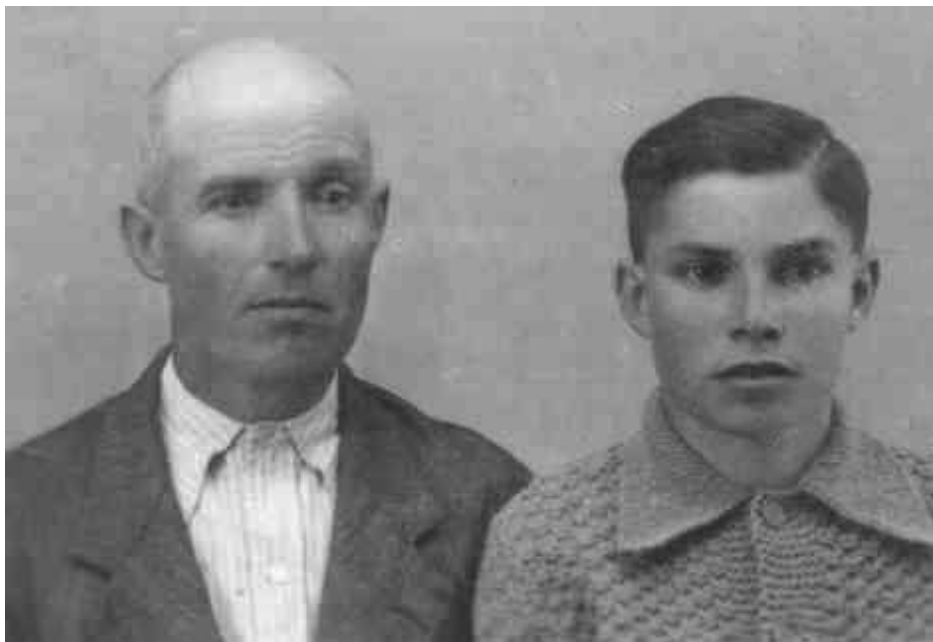
En les converses que hem mantingut amb els supervivents és curiós que ells no es considerin víctimes, ja que el tracte que reberen no era exactament de presoners, però consider que una persona allunyada de la seva família per mor d'una guerra també ho és, de víctima, i per això les vaig incloure a la llista. Naturalment, no estic parlant dels qui es passaren voluntàriament a l'exèrcit republicà per fugir de la repressió o per fidelitat a les seves idees, sinó dels que hi anaren per força.

Segons el que m'han contat varen ésser els següents:

De Sant Llorenç en Miquel Serra Sureda, *Matxet*, en Pere Nadal Ballester, *Perico de Son Joi*, en Mateu Girart Gelabert i en Jaume Girart Carrió, aquests dos darrers pare i fill, de malnom, *de Son Vives*. De Son Carrió el matrimoni format per Joan Brunet Massanet, *Managot* i Francinaina Llinàs Galmés, *Torre*. I també tota la família dels *Buscos*: Amador Nebot Servera, la seva dona Margalida Llinàs Font i els seus fills Amador, Isabel i Pere; a Menorca tengueren una altra nina i li posaren per nom Margalida.

Per la seva temàtica relacionada amb la guerra, aquest més reproduesc dins la secció de "Memòria històrica" una entrevista que vaig fer l'any 1986 a Jaume Girart Carrió, *de Son Vives*, que dissortadament va morir fa prop de quatre anys.

"En Jaume de Son Vives és un home tranquil i tolerant que intenta comprendre les actuacions dels altres i gairebé mai no pren postures extremes. Quan li demanam una opinió sobre els milicians republicans que se l'endugueren per força a ell i a son pare a passar un parell d'anys a Menorca, no diu que

Retrat d'en Jaume i son pare que, a través de Suïssa, aconseguiren fer arribar als seus familiars als 11 mesos d'haver partit

fossin dolents, sinó que anaven equivocats. Fins i tot arriba a admetre que no guarda un mal record d'aquella excepcional experiència. Tot va començar un capvespre d'agost, quan un escamot de les tropes que havien desembarcat amb Baio a Sa Coma i al Port de Manacor arribaren a Son Vives, on ell i la seva família hi treballaven de pagesos.

Noltros els vèiem que s'atraven de per sa banda de Son Puça i Can Duai i sols no sabíem si eren des nostros. Quan varen arribar, noltros pujàvem molons i un d'ells, amagat darrera sa porta, va dir: "Que salgan los soldados!", i monpare li va contestar que no n'hi havia cap, de soldat, allà, i a poc a poc varen comparèixer tots de per dins ses figures de moro i de per darrera ets arbres. Miraren pertot a veure si hi havia res sospitos i enviaren en Jeroni Martet a cercar una bístia per fer un reconeixement, però ell, d'amagat, va fugir cap an es poble a donar part.

En Jaume no recorda que la primera impressió fos de por. Als tretze anys encara no s'adonava del perill que corria, però el seu pare sí, sobretot quan els intrussos se'n temeren que el missatge havia fuit cap a ses Toltes, on hi havia una bateria dels nacionals.

N'hi havia un de ros que estava ben segur que els havíem delatat i mos volia pegar un tir, fins i tot se va arribar a engaltar s'arma. Començaren a discutir entre ells i sort que ets altres els ho llevaren des cap, que ja mos tenien arraconats a sa pallerà.

Sabent-se descoberts i per por que no els delatassin, els republicans decidiren dur-se'n en Jaume i son pare amb ells -la mare, sortosament, havia baixat al poble feia poc temps- i els digueren que agafassin una manta perhom, que se n'anirien cap a Sa Coma. Perquè no tenguessin temptacions d'escapar els deien que al cap d'un parell de dies els amollarien i podrien tornar amb els seus. *Jo, de tant en tant, me feia un poc enrera per veure es fum de sa bateria de ses Toltes, però me digueren que no ho fes, an això, que si pensaven que volia fugir me podrien pegar un tir. Havien enganxat un carro i a Pocafarina carregaren de formatge.*

Amb una llunyana remor de metralladores que a en Jaume no li semblava que vertaderament pertanyessin a la guerra, passaren la nit a ses Talàies, i l'endemà de matí partiren cap a sa Punta, on s'aturaren per dinar.

A jo, que duia ses espardenyes

un poc foradades, me'n donaren unes altres d'aquelles amb vetes, i quan se'n temeren que a monpare li havia descomparegut es rellotge o n'hi entregaren un altre o li donaren dobbers, ara no me'n record. Per cert, es temps des dinar vérem es nostro cavall que tenia mitja senalla de faves per menjar; se veu que aquella gent no mirava gaire prim!

En haver dinat els posaren dins un carro i es dirigiren cap a les cases de sa Coma, on els republicans tenien el campament. Els instal·laren a la vaquera, amb les vaques -per cert, un dia se'n va desfermar una i no volgueu sebre l'escandalaria que va armar!- i es disposaren a passar-hi un parell de dies. A sa Coma ses coses se tornaren posar malament, sobretot per monpare. Resulta que un parell de llorencins que s'havien passat el conegueren i, malament ell no hagués estat mai apuntat a cap partit, p'entura sabien que es meu germà era falangista. Ell se va assustar molt, fins i tot me volia donar es rellotge, però jo no el vaig voler. Sort que en Baio va dir que no volia venjances de ningú i no va passar res.

Al cap d'un parell de dies, veient que els presoners els feien nosa, decidiren embarcar-los, començant per les dones i els nins, així que a en Jaume li va tocar anar-se'n i a son pare quedar a terra. L'aficaren dins un remolcador juntament amb altres presoners, de manera que semblava que n'hi havia més dels que hi cabien. A jo me va anar bé, perquè hi havia una taula grossa que feia nosa, la giraren damunt davall i jo m'hi vaig ficar dedins. Estàvem a les fosques i ningú deia res; només sentíem qualsevol al·lot que plorava i qualcun de marejat. Me recorda que hi havia un forat en es sostre i, com que no mos havien dit si mos n'anàvem o no, jo me fixava en ses estrelles i veia que mos movíem. Sortida de sol vàrem arribar an es port de Maó i tot d'una mos dugueren a la Misericòrdia.

Jo duia es mateixos calçons de quan feia feina a foravila, i de jeure per sa vaquera i seure en terra s'havien fet un forat a s'anca. Jo m'estirava sa camiseteta per tapar-lo, i quan me veren me'n donaren uns de nous i un jersé d'aquells retxats. M'arribava per davall es genolls,

però me vaig enginyar.

Per problemes d'espai decidiren traslladar-los a un altre lloc i els passaren a un carrer que tenia dues esglésies: a una l'empraven per a dormir i a l'altra per a passar-hi el dia. Allà començaven foc amb sos llibres de la sagristia i sa llenya eren ets sants: els feien bocins amb una aixada i qualcun era més gran que jo. A jo me feia com a assumpto, perquè estava educat d'una altra manera i es veure una cama de santcristo que cremava me venia molt denou. Si m'haguessin que atonàs permí no hauria cregut. Me recorda que jugàvem a bolles i n'hi va haver un que se va encapritxar amb ses bolles d'ets ulls d'un sant i les me volia fer treure, però jo no ho vaig voler fer.

Passada una setmana va arribar son pare amb un altre remolcador i ja us podeu imaginar l'alegria que tengueren tots dos, més el pare que el fill, reconeix en Jaume, perquè ja se sap que els al·lots tenen més bo de fer adaptar-se a noves situacions que els majors consideren difícils de superar. De les esglésies, per evitar problemes sanitaris i de lloc, els traslladaren a un sanatori que encara ara anomenen el "Llatzaret", i que servia per a passar la quarantena els vaixells que venien de llocs amb epidèmies. Els desinfectaren la roba i s'instal·laren amb un poc més de comoditat que la que havien tengut fins aleshores.

Poc temps després els republicans decidiren construir un camp d'aviació, per a la qual cosa utilitzaren els braços dels presoners. Els deien que, com que els havien de mantenir, els tocava ajudar-los a fer la pista i, a més, els pagarien un jornal de dues pessetes. Els nins anaven a escola. En el temps que estaren al Llatzaret, en Jaume recorda que va tenir dos mestres, un d'ells de Petra, qui, acabada la guerra, va fer escola a Manacor.

Per menjar faltava de tot. Mos donaven tres unces de pa perhom i molt de puré de veçó. No era gaire bo, perquè sentíem sa terra que cruixia per dins sa boca, però jo sempre he estat menjador i el me menjava.

Passat més d'un any, es qui comandaven mos varen dir que si n'hi ha-

via cap que volgués fer-se sa vida p'es seu compte, mentres no sortís de Menorca se'n podia anar allà on volgués, i una dona que mos cosia sa roba mos va trobar feina a una possessió d'Es Castell i mos n'hi anàrem.

En els dos anys i mig que varen estar a Menorca únicament pogueren enviar una carta als familiars de Sant Llorenç i va esser a través de la Creu Roja. Els donaren permís per escriure deu paraules i enviar una fotografia -que, per cert, va costar nou duros-. La carta, que per anar de Menorca a Mallorca va haver de passar per Suïssa, va arribar als onze mesos d'haver partit.

Gràcies a les gestions del propietari de Son Vives -que aleshores era jutge comarcal- i als bons informes que d'ells va donar l'amo de la possessió menorquina, en Jaume i son pare varen es ser dels primers que varen tornar. Els embarcaren en un vaixell correu fins a Ciutat, des d'on agafaren el tren que els retornaria a casa.

L'arribada fou apoteòsica: les campanes repicaren, els nins no varen tenir escola i una gernació de llorencins va anar a l'estació a donar-los la benvinguda. Més tard, a l'església, cantaren un Tedeum per celebrar el retorn d'uns llorencins que, sense tenir part ni quart en els manejos dels que dirigeixen les guerres, passaren dos anys i mig de la seva vida allunyats de la família i del seu entorn. Facem tot el que estigui a les nostres mans perquè situacions com aquesta no es tornin repetir.

Josep Cortès

L'illa del Llatzaret, a l'entrada del port de Maó, on estaren tancats en Jaume i son Pare

Notes sobre gitanos i estrangers a Mallorca

Ramon Rosselló

Persecució de bandolers i malfactors

A un llibre de Conclusions de la Cúria Criminal, del segle XVII, hi trobam registrades les següents persones, procedents de fora el Regne de Mallorca:

Dia 22 de març de 1638, Juan de la Reya, italià, fou sentenciat a remar a les galeres durant 3 anys, acusat de robar monedes d'or i argent en la casa de Praxedis Contestí, àlies Pigota.

El mes d'abril de 1639, Andreu Regusam, belga o anglès, fou acusat de l'homicidi de Jaume Bru i per això fou desterrat tres anys del regne de Mallorca.

Dia 28 de març de 1640, Jacint Arauix o Arabix, de la nació dels gots, fou acusat de falsificar la seva personalitat fingint esser marit de Joana Joaneta i Llorença, tenint cópula carnal. Fou condemnat a remar en les galeres durant 7 anys.

Dia 13 de juliol de 1646, don Juan de Guzmán, de Jerez de la Frontera, del regne de Granada, fou acusat de cometre furts i per això fou condemnat a servir durant 3 anys en els exèrcits reials.

Dia 3 d'agost de 1648, Marcos Hernández Camacho, del regne de Sevilla, fou culpable de matar d'arcabussades Jaume Frau de Capdepera, però atès l'informe del metge de la presó que el reu pateix la malaltia de mal de caure, no pot esser aturmentat, es mirarà si pot ser condemnat a remar en les galeres durant 7 anys.

Dia 5 de maig de 1649, Vicenç Auzeno, de la ciutat de Gènova, fou condemnat a remar en les galeres durant tres anys, perquè fou trobat amb

arcabús curt, arma prohibida. (ARM A-A 219, f. 15, 98, 161, 623, 810 i 889).

Dia 26 de setembre de 1750, es féu un inventari de la presó de Ciutat i dels presoners. A la relació dels detinguts, tots naturals de les illes, només s'hi anota el piemontès Domingo Castega. (ARM, Audiència, capsa III, núm. 34).

L'any 1816, l'Audiència de Mallorca redactava un expedient, a instància del Consell Suprem de Castella, sobre el cas d'eliminar els malfactors dels regnes d'Espanya, amb motiu dels estols de lladres i facinerosos que es movien devers Eciya, els quals en el document són qualificats "el germen que produce esta clase de fieras". També es fan referències als "facinerosos y foragidos" que actuen a Andalusia i Extremadura cometent grans robatoris i delictes. (ARM, Audiència, A-A 832, núm. 59).

L'any 1825, l'Audiència de Mallorca tremetia una circular als batles de les viles referent a la persecució de "vagos y maleantes", fet que tenia el seu origen en els conflictes que ocasionava aquesta gent devers Múrcia. Tots els batles de les viles signaren haver rebut aquesta circular. (ARM, Audiència, capsa LXXVII, núm. 133).

Què opinava la premsa sobre els forasters

Dia 21 d'octubre de 1893, el setmanari de poca durada "En Figuera" publicava aquesta nota: "Es forastés dins poch temps, si no mos desxondim y no mos tiram l'alma atrás, arribarán

a ferne pica de porch de noltros. Entre hipnotisá ninetes p'es carré a la vista de tot es públich y entre repartí p'es Born prospectes pornogràfichs y indecents y vendre obres obscenes y porques, estam ben posats. Valga que no falta a Ciutat qualqu que mira y qulqu qu'hey veu. Y no importa res més".

Mallorquins a les Índies registrats a l'Arxiu Col·legial de Lluc

"Als 24 (.) 1731, per una devota persona vinguda de les Índies". (Quadern de misses del col·legial Bartomeu Lladó).

Dia 20 abril 1726, s'anota la rebuda de Gabriel Tomàs de Ciutat 13 lliures, 12 sous condonat a Nostra Senyora de Lluc "per haver-lo alliberat de molts perills en lo viatge ha fet de las Índias, y haver-lo arribat en salvament a Maria Santíssima". (Priorat 94, f. 11).

Dia 23 de novembre de 1732, s'anota la rebuda de Jaume Bernat, Joan Antoni Bestard, Joan Berga i Pere Cifre, mariners, "qui són vinguts de la Índia, 16 pessetes", i fan cantar un Te Deum en acció de gràcies. (Priorat 97, f. 51).

Dia 30 de setembre de 1737, s'anota la rebuda de Miquel Cladera de la Pobla i de Francesc Ros, 5 dobles d'or de vint peces de 8, que aportaren de la Índia, arreplegat allí d'almoïna amb el bací de Maria Santíssima. (Priorat 100, f. 10).

Dia 14 de setembre de 1767, s'anota la rebuda de Guillem Vicens qui vingué de la Índia, a devoció de Maria Santíssima, 5 lliures, 13 sous, 4 diners. (Priorat 115, f. 5).

*Joieria
Bemenias*

*Listes de nocces
objectes de regal*

Bector Basqual, 8 - Sant Llorenç

Racisme implícit

Pau Quina

Ja s'atracava el dia d'entregar l'article de la revista i no sabia quin tema tractar. Primer vaig pensar en fer-lo sobre algun tema local (ja que per alguna cosa és una revista del poble, com sempre em recrimina n'Àngel del V.B.), però al final vaig descartar aquesta opció, perquè cap tema actual llorencí m'interessà el suficient. I això que tenia un parell d'opcions: xerrar dels polítics llorencins, però més endavant, quan les eleccions ja estiguin just arran, serà una ocasió més adient; també podria haver xerrat del carnaval, però en el darrer article ja vaig fer el mateix amb Sant Antoni i tampoc em vull convertir en un cronista de festes (a part que no es pot comparar com viu el poble, i jo mateix, la festa del patró dels animals i la festa de les fresses). De totes maneres, com a detall et deixo una fotografia d'aquest dia tan festiu. Així que, una vegada descartats els possibles temes del poble (aquest poblet nostre no dona per més) em vaig seure rendit al sofà amb el diari a la mà i per espaiar-me un poc vaig començar a llegir-lo. I mirau per on, en aquell moment les musses baixaren del cel (més concretament jo diria que sortiren de les lletres dels diaris, però ja està bé així) i em vengué la inspiració: el racisme implícit que hi ha a la nostra societat.

Què vull dir amb implícit? Que està ocult dins la societat, que sense expressar-ho directament, donam sobrades mostres de ser racistes. Bé, evidentment el racisme explícit també existeix (quantes vegades no em sentit a dir pel carrer: "puta moro", "foraster de merda", "estos putos mallorquines", "on va aquest negret?"...), però aquest tothom el veu (si l'interessa, com no), en canvi jo parlaré d'aquest racisme que no es veu perquè està immers dins unes pautes socials acceptades com a normals i que per això (perquè ja estan "normalitzades") no les veim malament i no les titllem d'actituds racistes.

Començaré parlant dels mitjans de comunicació, els quals, tots i cadascun d'ells, donen titulars tipus "Un home d'origen marroquí atraca un bar", "Tres dones dels països de l'est són detingu-

des per prostitució", etc. I això és un titular, lloc en el qual teòricament es posa la informació més essencial de la notícia. I realment és tan important indicar que qui ha comès el delictes és marroquí, romanès o rus? No bastaria exposar el cas i després, en el cos de la notícia, posar les inicials del delinqüent? Això és el que es fa quan qui comet el delictes és un espanyol (no es posa pas "Un home espanyol atraca un bar"). I clar, quan tu cada dia obris un diari i llegeixes a l'apartat de successos que si un marroquí ha comès tal delictes, que si un home de l'est ha assassinat algú... t'endus una percepció de la realitat falsa (tots els marroquins i tots els homes de l'est són dolents). I sents el que sents pel carrer. Per la mateixa regla de tres, si giram la truita i a cada malefactor de la resta de notícies li poséssim l'adjectiu "espanyol", també podríem suposar que tots els espanyols són dolents, no? Perquè cada dia en podríem trobar cinc o sis d'espanyols que fan malifetes (més que d'immigrants) i no per això hem de suposar que tots siguin dolents.

La cosa va més enllà quan en el telenotícies es parla d'algun accident de consideració esdevingut a l'estranger. El primer que fan els telediaris és deixar ben clar que no hi ha morts espanyols. "Tranquils, no n'hi ha cap des nostros" semblen voler dir. Jo que aquest informació s'indiqui dins la notícia encara d'acord (el fet de viure tancat dins un frontera implica certa identificació per a molta gent), però que el titular sigui directament "Espectacular accident a l'Índia. Per ara no es té constància que hi hagi cap víctima de nacionalitat espanyola" és senzillament impresentable. I la resta dels vuitanta o noranta morts francesos, paquistanesos, indis o el que siguin, què? No són persones tan importants com les espanyoles per casualitat? És més important ressenyar que cap espanyol és mort que no informar que en l'accident han mort cent persones? Senzillament increïble i el més trist és que la societat ja accepta aquest tipus de notícies com a normals.

I els nostres líders polítics no us creieu que col·laborin a calmar l'am-

bient. A part de les abundants sortides de to respecte en aquest tema que fa la senyora Munar, ara el "nostríssim" president Jaume Matas s'ha posat a la moda i en unes recents declaracions ha esmentat que el creixement de la població és el principal risc de les Balears. Primer de tot, si la població creix és perquè ell ha instal·lat una política econòmica que avança cap en aquest camí (l'hostaleria i la construcció, sobretot en el ritme actual, comporten molta mà d'obra procedent de fora), així que ara no es posi a queixar-se del creixement poblacional. Ah i ja us podeu pensar què ha pensat d'aquestes declaracions la majoria de persones que cada dia rep notícies que marroquins, indis o homes de l'est fan delictes: la confirmació que la gent que ve de fora és un problema. Els polítics quan parlen haurien d'anar alerta i matissar les paraules perquè tot el que diuen surt als mitjans de comunicació i arriba a les orelles de tots els ciutadans. Un poc de mirament, per favor, en aquest tema tan delicat (a tota la societat en general).

Frase del mes: "Per descobrir l'essència d'una persona cal eliminar tres capes. Primer la capa que et dona identitat: nom, llinatges, ofici...; després la capa de la nacionalitat: català, castellà, marroquí, romanès...; i, finalment, la capa de les idees: d'esquerres, de dretes, musulmà, cristià, budista, capitalista, comunista... I així, eliminades totes aquestes capes, es descobreix l'essència pura de cada persona." (Sánchez-Dragó, periodista).

A pesar que l'article no parli de les disfresses, no m'he pogut estar de posar una foto del carnaval. **Foto:** Del.

**CONGRESSOS A L'AUDITORIUM
SA MÀNIGA DURANT 2007**

Per a aquest 2007 l'Auditoriūm sa Màniga de Cala Millor ha tancat ja les negociacions amb tres grups d'incentius i convencions:

Febrer de 2007: Grup "Millennium" (Projecte europeu d'estudi de les variacions atmosfèriques i canvi climàtic).

Tota la coordinació és a càrrec de la Universitat britànica de Swansea. Aquest projecte ha triat novament Cala Millor, on un grup de prop de 150 participants, de diferents universitats de països europeus, debatran les estratègies per lluitar contra el canvi climàtic. Aquest grup ja va ser a Cala Millor el 2006 i té previst realitzar novament al municipi de Sant Llorenç la seva tercera i darrera trobada internacional l'any 2008. L'estada a les instal·lacions hoteleres escollides a Cala Millor i a Sa Màniga serà d'una setmana.

Març de 2007: Grup "Airtours" (Agents turístics del grup TUI)

Tot i només tractar-se d'una jornada d'incentius d'agents turístics, cal destacar la importància que es realitzi a Cala Millor, per la repercussió directa i immediata sobre els agents comercialitzadors de la nostra destinació turística. Aquesta jornada ha estat possible gràcies a la col·laboració amb la cadena hotelera Hipotels, on el grup es troba allotjat.

Setembre de 2007: Grup "Societat veterinària espanyola" (Convenció veterinària a nivell estatal).

Durant aproximadament una setmana es durà a terme a Cala Millor la Convenció Nacional d'Ovinotècnia i Caprinotècnia, que s'organitza anualment a diferents ciutats espanyoles. Reuneix més d'un centenar de professionals i les seves famílies de tot l'estat, els quals tendran l'oportunitat de conèixer la nostra zona turística.

**L'AJUNTAMENT SIGNA UN CONVENI
AMB LA FUNDACIÓ "SA NOSTRA"**

L'Ajuntament de Sant Llorenç i la Fundació "Sa Nostra" han signat un conveni de col·laboració per convocar dues beques de creació artística. Cada una de les entitats hi aportarà 6.000 euros, que es destinaran a la dotació de les dues beques i a sufragar les despeses del jurat i de difusió. Enguany serà la quarta convocatòria d'aquestes beques, que generen gran interès entre el col·lectiu artístic.

Fins ara les han guanyades Blanca Pérez-Portabella, Núria Marquès, Avatàra Ayuso i el col·lectiu Coleactivo (format per Jean Marc Serrano i Mariano Fuster). Anteriorment s'han destinat a arts plàstiques i a dansa.

Es preveu que al mes de març se'n publiquin les bases i es puguin presentar els projectes.

**LA IMPORTÀNCIA DE LES OFICINES
MUNICIPALS D'INFORMACIÓ
TURÍSTICA**

Durant el 2006 les tres oficines municipals d'Informació Turística varen atendre més de 53.000 visitants

El municipi de Sant Llorenç compta amb tres oficines municipals que ofereixen informació als turistes que passen les seves vacances a Cala Millor, sa Coma, s'Illot, Son Carrió o Sant Llorenç. Es tracta de l'Oficina de Cala Millor, que té obert tot l'any, i les oficines de sa Coma i de s'Illot, que obren durant la temporada alta.

Les oficines d'informació al turista

són un dels serveis essencials que ofereix el municipi al sector turístic. De fet, les oficines municipals d'informació turística són el mitjà més eficaç per obtenir informació sobre el lloc que una persona vol visitar. En aquest sentit, les oficines de Cala Millor, sa Coma i s'Illot estan al servei dels visitants per orientar-los i ajudar-los durant la preparació del seu viatge o durant la seva estada.

Actualment, Sant Llorenç, amb més de 25.000 places turístiques, és el quart municipi de les Balears en importància turística, després de Calvià, Palma i Alcúdia (per aquest ordre). L'evolució de la indústria al municipi ha estat molt important i, com sabeu, s'ha duit a terme en poques dècades. L'Oficina de Cala Millor és la primera que es va inaugurar, fa més de vint anys.

L'any 2006 les tres oficines varen atendre més de 53.000 persones. La majoria eren alemanyes (un 62%); un 19% eren britànics; un 12% eren espanyols; i la resta eren de procedència diversa. Actualment l'Ajuntament destina a aquestes oficines entorn als 92.000 • anuals (sense incloure-hi l'edició de material d'informació, l'assistència a fires, o altres accions de dinamització).

Evidentment, les tasques que tenen encomanades les OMIT (oficines municipals d'Informació Turística) han anat canviant amb els anys, en funció de les noves demandes dels visitants i de l'evolució que ha experimentat el tu-

risme. Modalitats turístiques que no existien al municipi (turisme rural, turisme d'interior, etc...) ara ja són una realitat. A més, de cada vegada l'activitat turística és més present arreu del municipi, i no només a la zona costanera.

En aquest sentit, els serveis d'informació turística s'han d'adaptar a les noves tecnologies de la informació i comunicació, especialment internet. Per això, després d'una primera experiència inicial, aviat el municipi disposarà d'una nova web turística. Des d'aquesta web es podran baixar els fulletons que tradicionalment s'editaven únicament en paper. Per tant, la informació es podrà recuperar des de qualsevol part del món i a l'instant.

Finalment, s'ha d'indicar que l'Ajuntament fa un esforç important perquè la informació turística sigui més completa, a fi que el turista que visita el municipi (cada vegada més informat, motivat i exigent) trobi la informació que cerca.

ESPECTACLE DE DANSA PER ALS NOSTRES ESCOLARS A SA MÀNIGA

Dimecres, dia 14 de febrer, els alumnes de primària de les escoles de Sant Llorenç, Son Carrió i Sa Coma van assistir al espectacle de Dansa Brins, de la Companyia Nats-Nens (Barcelona).

L'Auditòrium sa Màniga i el Departament d'Educació de l'Ajuntament organitzen un programa d'activitats culturals que es duu a terme durant el curs escolar, adreçat als alumnes d'educació infantil i primària. Aquest programa inclou: una obra de teatre, un espectacle de dansa, un concert pedagògic i la visita a una exposició (que enguany serà a la de gravats d'Antoni Tàpies). Des de l'Ajuntament es pretén que l'alumnat dels centres educatius del municipi puguin gaudir de la cultura que actualment s'ofereix i es desenvolupa a Sant Llorenç.

DENOU MIL PERSONES PARTICIPEN A LES ACTIVITATS DE L'AUDITORIUM SA MÀNIGA

Amb set anys d'existència l'Auditòrium sa Màniga és un dels principals centres culturals de Mallorca.

D'ençà de la seva inauguració, més de 134.000 persones han acudit puntualment als espectacles de dansa i teatre, als concerts, a les activitats per a nins i nines, a les exposicions i a les accions de formació que ha organitzat sa Màniga. De fet, l'Auditòrium sa Màniga és la millor mostra del compromís del municipi de Sant Llorenç amb la cultura.

A més a més, l'Auditòrium també ha acollit congressos, convencions i reunions d'empresa, en què han participat delegats d'arreu del món. Això ha permès captar un nou segment de turisme -el de negocis- que fins aleshores era pràcticament inexistent a la zona turística del municipi.

L'any 2006 es tanca amb la participació de 19.000 persones a les activitats de l'Auditòrium sa Màniga de Cala Millor, i suposa un nou augment d'usuaris. De tots els actes, evidentment la música i la dansa hi tenen un paper cabdal. Devers 8.000 persones han gaudit dels concerts de l'Auditòrium. La dansa, que ha estat la gran protagonista del centre, ha generat l'atenció de 3.700 persones. Per altra banda, 1.700 persones han assistit a funcions teatrals. A més a més, les set exposicions organitzades han estat visitades per 2.000 persones aproximadament. Les activitats

formatives han aplegat unes 650 persones. I finalment, unes 2.700 persones han triat sa Màniga com a lloc per a les seves reunions.

De tota la programació, s'ha de destacar el Festival Internacional de Dansa de les Balears-Dansamàniga, que ha comptat amb la presidència d'honor de Sa Altesa Reial la Infanta Cristina i que ha captat l'interès de 3.400 persones. Dansamàniga ha contractat grans espectacles de dansa, com la companyia que dirigeix Nacho Duato o el Ballet Flamenc de María Carrasco. A més, el festival s'ha implicat en la vida artística de Mallorca: ha participat en dos nous espectacles del Ballet de Cambra Illes Balears i de Pasodos Dance Company, i ha contractat el Ballet Jove Mallorca. A més, el Quartet sa Màniga ha treballat amb dues ballarines-coreògrafes: Catalina Carrasco i Marga Llobera. Per altra banda, la internacionalització del Festival ha estat clara, amb la presència de companyies de Brasil i d'Holanda. Finalment, les persones que varen guanyar la Beca de Creació Artística hi han presentat els seus projectes.

Evidentment, totes les activitats que organitza l'Auditòrium sa Màniga de Cala Millor (que el 2006 han estat 237) estan pensades perquè tothom pugui gaudir de la cultura. Per fer possible que la cultura sigui un valor democràtic al qual tota la ciutadania hi té accés realment.

TOTS ELS DISSABTES DELS MESOS DE GENER, FEBRER, MARÇ I ABRIL S'HAN ORGANITZAT ITINERARIS GUIATS I GRATUÏTS PER ÀREES NATURALS I ALTRES INDRETS DEL MUNICIPI. PER A MÉS INFORMACIÓ I INSCRIPCIONS, S'HA DE TELEFONAR A L'OFICINA MUNICIPAL D'INFORMACIÓ TURÍSTICA (971 585409).

SI ETS ESTUDIANT DE LA UIB I TENS CONEIXEMENTS D'ANGLÈS I D'ALEMANY POTS FER PRÀCTIQUES REMUNERADES A L'AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ. PER A MÉS INFORMACIÓ TELEFONAU AL 971 587371.

A PARTIR DEL MES DE MARÇ ES CONVOCARAN 2 BEQUES DE CREACIÓ ARTÍSTICA AUDITORIUM SA MÀNIGA-FUNDACIÓ "SA NOSTRA". PER A MÉS INFORMACIÓ TELEFONAU AL 971 587371.

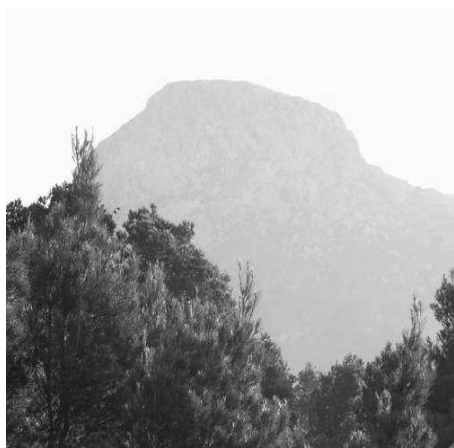

A manera d'introducció:

"Han passat anys, molts d'anys -trenta-cinc- des que s'encetà l'aventura de Flor de Card. Gairebé des del principi, n'Andreu Amer i en Guillem Quina hi posaren les mans i el cor, però mai -almenys que recordi- no s'havien atrevit a fer un article.

Ara, amb un tema que els sedueix (l'excursionisme) i segurament amb l'ajut d'en Pau i na Neus han encetat la closca. Una bella retrobada. Tindrà continuïtat?"

SA MOLA DE L'ESCLOP (07/01/2007)

Després d'unes festes nadalenques en què el torró, els rostits i el cava no solen faltar, una cinquantena de trescadors ens posàrem les botes i la motxilla a l'esquena i anàrem cap a sa Mola de l'Esclop. A l'excursió, que durava unes quatre hores de caminar, tinguérem la baixa de n'Encarna, secretària del grup.

Els capdavaners foren n'Amador i en Picarol, que per cert endevinaren la ruta així com pertoca, ja que qualche moment el càrritx era espès. De sortida començàrem a pujar fins arribar al capcurucull, que es trobava a 926 metres d'altitud. Una vegada que aconseguírem escalar sa Mola, més d'un ja havia perdut bona part de les calories acumulades durant les festes.

La visibilitat escassejava a causa de la boira. Així i tot estaven presents el vértex geodèsic i la caseta de n'Aragó, que segons els historiadors hi estava instal·lat en Francesc Aragó per inves-

tigar les medicions i, finalment, a l'any 1806 entrava a formar part de l'equip que realitzà l'Arc meridià de París.

Recuperats de la pujada, agafàrem capdavall i ens aturàrem a dinar de pa i taleca. El lloc era meravellós, amb vistes al majestuós Galatzó. Després de menjar i haver fet el cafè i herbes, un poc enredats de fred continuàrem baixant fins arribar a la font de Quer i el seu conjunt de polls. Tans sols ens quedava la foto de grup, la qual una vegada col·locats, es dugué a terme.

Res mes fins a la pròxima

Guillem Quina

BINIARROI I EL CLOT D'ALMADRÀ (04/07/2007)

Dia 4 de febrer del 2007, una cinquantena de llorencins vàrem fer l'excursió següent: MANCOR DE LA VALL, BINIARROI, CLOT D'ALMADRÀ - MANCOR

Orientacions del camí

Partint de Mancor, després d'haver berenat a la plaça de l'Ajuntament i de l'església de Sant Joan, vàrem agafar el camí pel carrer del Metge Josep Matteu. Continuant pel carrer de Biniarroí passàrem per vora el cementiri i comen-

çàrem a pujar amb el torrent a l'esquerra i el puig de Santa Llúcia a la dreta.

A uns deu minuts de començar la caminada vàrem arribar a un entrecerc de camins. El camí de l'esquerra era el de la Font Garrover que més endavant el tornam a trobar dins d'un bell paratge de oliveres, garrovers i ametllers molt ben cuidats.

Vàrem agafar el del centre per enfilar una pujada per un petit camí, que ens va dur fins a la vella Alqueria de Biniarroí.

Notes històriques de Biniarroí

Biniarroí era un antiga Alqueria musulmana, una de les quatre que formen part de l'actual terme de Mancor (Massanella, Mancor, Biniatzent i Biniarroí). En el repartiment, Jaume I la cedí al paborde de Tarragona, Ferrer de Pallarés. Amb el temps es convertí en un llogaret amb diverses cases, entre les quals destaquen Son Patró, Can Pau Carro i Son Nadal. L'etimologia del nom Biniarroí prové de l'àrab que significa els fills del pastor.

Després vàrem tornar a agafar el camí que havíem deixat i ens ficarem dins un paratge molt agradós, ja que els arbres que vàiem estaven molt ben cuidats i vérem les cases de la Font Garrover, on hi havia un cartell de la Conselleria d'Agricultura que explicava que aquests terrenys es dediquen al cultiu de l'olivera.

Caminant uns deu minuts més arribarem a unes barreres amb pas americà i varem veure les Cases Noves (situades a la cota 500m). Passarem pel costat de l'esquerra, ens ficarem dins

un pinar i ja varem contemplar la magnitud del Clot d'Almadrà.

Després d'una baixada amb ziga-zaga marcada per punts verds als revés de la nostra direcció, arribarem fins al torrent d'Almadrà, més eixut que un carrer d'asfalt. Era l'hora de dinar i ens hi posarem cadascú amb el que duia. A les postres els dolços de sempre, els nevaditos de n'Aina (Ametlera), el cafè de n'Aina (Salas), les herbes d'en Quina i un glopet de vi d'en Felip Blau.

En acabar de dinar partirem cap al llogaret d'Almadrà, compost per tres possessions distintes: Son Ordines, Can Xalet i la Casa d'Amunt.

Passarem per mig del camí i varem agafar el de la dreta per enfilars la caminada de tornada cap a Mancor.

Després d'una pujada d'uns cinquanta minuts varem arribar al Replà, un camí que du fins al refugi dels Tossals Verds (cota 469m). Agafarem cap a la dreta i després de passar unes barreres que separaven les dues possessions varem veure un cartell que ens anunciava que estàvem dins una finca

de caça major. Varem trobar un camí de pas de tractors i amb la mirada a l'esquerra, la Serra de Massanella i la seva vall, tota preciosa. Varem continuar baixant per aquest camí envoltats per unes oliveres mil·lenàries i amb unes vistes formidables i varem enfilars la caminada cap a Mancor, on ens esperava la camiona que ens dugué fins a Sant Llorenç, després d'haver caminat unes cinc hores.

Bona conducció de l'excursió pel guia Amador.

Fins una altra.

Andreu Amer

Espipellades

Josep Cortès

A un article d'opinió en es diari Avui, Iu Forn reflexiona sobre es fet que un nin, en el Marroc, sap cantar "la lluna, la pruna" en català, mentre aquí molts de residents no en parlen ni una sola paraula.

Arriba a sa conclusió que aquells nins farien qualsevol cosa per poder vendre ses seves cosetes o aconseguir una propina, i si han d'aprendre idiomes, n'aprenen; aquí, com que si no saben sa nostra llengo noltros els xerram amb sa seva, no han de menester aprendre res. I així li va va a sa nostra llengo.

A ses pàgines de s'Escola que començam aquest mes, ets alumnes fan un calendari ecològic i demanen que utilitzem bombilles de baix consum i apaguem es llums i ets aparells elèctrics quan no facin falta.

En podria prendre mostra s'Ajuntament amb sos llums d'es futbol, que moltes estones estan tots encesos sense que gairebé ningú corri per damunt da gespa.

N'Acebes pareix un d'aquells malalts de paraonia que sempre se pensen que els encalquen i que tenen una idea fixa, sense que cap raonament els pugui desviar de sa seva obsessió. Si segueix així li hauran d'arribar a posar una camia de força.

Que a Andalússia guanya s'abstenció? Culpa d'en Zapatero, maldament es PP i es PSOE demanassin es "sí". Que es Tribunal Suprem rebaixa sa pena an en de Juana Chaos? Culpa d'en Zapatero. Que de cada dia inculpen més batles d'es PP per corrupció? Culpa d'en Zapatero, que els està aessant.

Si fos a Itàlia és segur que seria des qui prediquen: "Piove! Porco governo!"

S'Ajuntament d'Andratx va guardar durant un any dins un calaix una denúncia sobre urbanitzacions a zones protegides perquè tenia coses més urgents.

Sa dona d'es batle de Santa Margalida diu que es dobbers que cobrava de ses platges no eren per ella i p'es seu homo. Que els donava a una ONG?

Resultats del C.D. Cardassar

GENER 2007

1ª Regional Preferent

Dia 7: Serverense 0 - Cardassar 1

Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Tomàs, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel, Genovart i Biel Toni.
Canvis: Jordi per Genovart, Jose Gil per Biel Toni, Pere Andreu per Jose Gil (retirat lesionat)

Gol: Jose Gil

Dia 14: Campos 1 - Cardassar 2

Onze titular: Sion, Planisi, Rigo, Tomàs, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel, Genovart i Jordi.

Canvis: Estrany per Genovart, Jaume Sancho per Mestre i Tomàs Amer.

Gols: Mestre i Genovart.

Dia 21: Cardassar 1 - Murense 0

Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Rigo, Tomàs, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel i Genovart.

Canvis: Biel Toni per Genovart, Pere Andreu per Mestre, Jaume Sancho per Torreblanca i Estrany per Tomàs.

Gol: Xavi

Dia 28: Xilvar 3 - Cardassar 0

Onze titular: Sion, Galmés, Esteve, Rigo, Pedro Mas, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel, Jordi i Genovart.

Canvis: Pere Andreu per Jordi i Jeroni (juvenil) per Mestre.

Juvenils

Dia 6: Cardassar 0 - Llosetense 4**Dia 13: Cardassar 3 - Ramon Llull 2**

Gols: Jaume Brunet i Sergi (2)

Dia 18: Petra 2 - Cardassar 1

Gol: Toni Sánchez

(Aquest partit es va començar dia 16 de desembre i es va suspendre; aquest és el resultat final, després de jugar els 20 minuts que mancaven per acabar).

Dia 21: Camp Redó 3 - Cardassar 3

Gols: Jeroni, Jaume Brunet i Miquel Reus

Dia 28: Xilvar 3 - Cardassar 3

Gol: Joan Tomàs (2) i Sergi

Cadets

Dia 13: Cardassar 0 - Sallista At. 4**Dia 21: Sant Jordi 2 - Cardassar 0****Dia 27: Cardassar 1 - Esporles 1**

Gol: Miquel Nadal

Infantils

Dia 20: Rcr. Rafal 3 - Cardassar 3

Gols: Llorenç i Miguel Ángel (2)

Dia 27: Cardassar 0 - Sa Vileta 1

Alevins F-11

Dia 13: S. Catalina 0 - Cardassar 5

Gols: Tòfol, Joan Mas (3) i Gabi

Dia 20: Cardassar 4 - S. Cladera 0**Dia 27: Sant Pere 0 - Cardassar 1**

Gol: Joan Mas

Alevins F-7

Dia 13: Escolar 9 - Cardassar 1

Gol: Toni Adrover

Dia 20: Cardassar 4 - Lluçmajor 4

Gols: Francesc, Toni Adrover i Manu

Dia 27: Cardassar 5 - E. Manacor 2

Benjamins F-7

Dia 13: Cardassar 6 - Pollença 2

Gols: Bernat (2), Joan Caldentey (3) i Bruno

Dia 20: Escolar 7 - Cardassar 1

Gol: Joan Caldentey

Benjamins F-8

Dia 27: Campos 1 - Cardassar 3

FEBRER 2007

1ª Regional Preferent

Dia 4: Cardassar 1 - Soledad 2

Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Pedro Mas, Pere Andreu, Jaume Sancho, Torreblanca, Mestre, Xavi, Miquel Miquel i Biel Toni.

Canvis: Joan Tomàs (juvenil) per Biel Toni i Genovart per Jaume Sancho

Gol: Torreblanca

Dia 12: Escolar 0 - Cardassar 1

Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Pedro Mas, Xavi, Miquel Miquel, Biel Toni, Jordi, Rigo, Galmés i Genovart.

Canvis: Estrany per Genovart, Tomàs Amer per Pedro Mas i Jaume Sancho per Galmés.

Gol: Estrany.

Dia 18: Cardassar 1 - At. Rafal 1

Onze titular: Sion, Esteve, Planisi, Estrany, Pedro Mas, Xavi, Miquel Miquel, Jordi, Torreblanca, Galmés i Genovart.

Canvis: Mestre per Genovart, Tomàs per Planisi i Jaume Sancho per Mestre (re-

tirat lesionat).

Gol: Torreblanca

Dia 25: S'Horta 2 - Cardassar 2

Onze titular: Sion, Rigo, Planisi, Estrany, Xavi, Miquel Miquel, Biel Toni, Tomàs, Torreblanca, Galmés i Esteve.

Canvis: Pere Andreu per Biel Toni, Genovart per Galmés i Jordi per Esteve.

Gols: Tomàs

Juvenils

Dia 3: Cardassar 1 - Cala d'Or 0

Gol: Rafa

Dia 11: Es Pla del V. 2 - Cardassar 2

Gols: Martí Llinàs

Dia 17: Cardassar 2 - Pla na Tesa 0

Gols: Martí Llinàs

Dia 24: S. Cladera 5 - Cardassar 2

Gols: Martí Llinàs

Cadets

Dia 3: Cardassar 1 - Andratx 4

Gol: Juan Pablo

Dia 10: Sineu 3 - Cardassar 1

Gol: Miquel Nadal

Dia 17: Cardassar 3 - Alaró 1

Gols: Miquel Nadal

Infantils

Dia 3: Cardassar 2 - Barracar 4

Gols: Joan Raya

Dia 10: Esporles 16 - Cardassar 0**Dia 17: Cardassar 0 - S. Catalina 7**

Alevins F-11

Dia 3: Santa Catalina 3 - Cardassar 2

Gol: Toni Simó

Dia 10: Cardassar 1 - Cala d'Or 1

Gol: Sergi

Dia 24: Cardassar 5 - Poblenc 0

Gols: Joan Mas (3), Tòfol i Xavi

Alevins F-7

Dia 9: Pto Cristo 14 - Cardassar 1

Gol: Manu

Benjamins F-7

Dia 3: Cardassar 4 - Manacorins 1

Gols: Bernat (2), Ramiro (2) i Joan Caldentey

Dia 10: Pto Cristo 0 - Cardassar 17

Gols: Joan Caldentey (10), Sebastià (3), Ramiro (2), Pep Lluís i Adrià Izquierdo

Dia 17: Cardassar 3 - Petra 3

Gols: Joan Caldentey (2) i Bernat

24 de febrer: Artà 3 - Cardassar 3

Gols: Joan Caldentey (2) i Bernat

Benjamins F-8**Dia 3: Santanyí 0 - Cardassar 2**

Gols: Joan Sancho Melis

Dia 23: Lluçmajor 2 - Cardassar 1

Gol: Rafel

Clàudia A. Umbert Fullana

EL CARDASSAR, UNA INCÒGNITA

Una vegada acabat el torneig de tennis de Nadal, el futbol, i particularment el Cardassar, torna a ser el protagonista d'aquesta secció, però ja pot espavilar i assolir algun èxit prest, perquè el tennis li pitja fort els talons com a esport rei del poble i ho demostra el fet que un nou torneig ha arrencat aquests dies amb ni més ni manco que 36 participants. Més avall us inform de com han quedat enquadrats els aparellaments i el pròxim mes ja us informare dels primers resultats.

Però com deia el Cardassar torna a cobrar el seu protagonisme en aquesta secció. I què podem dir de l'equip granota? Per exemple que li agrada fer-nos sofrir i és que pel que sembla fins a final de temporada no fa comptes decidir-se per jugar la lligueta. Ja fa una bon grapat de setmanes que juga a guaitar per aquestes posicions capdavanteres, però no acaba de fer l'esprint necessari per assolir-les. En això alguns li diuen jugar amb foc (que, per cert, crema), d'altres que especulen massa, d'altres que les contínues lesions de jugadors claus no permeten fer el desitjat bot de qualitat (és innegable que una plaga de lesions ha perseguit l'equip tot l'any: els dos darrers en caure han estat en Pedro Mas i en Miquel Mestre)... però allò cert és que sigui per una cosa o per l'altra l'equip no és capaç de superar aquesta barrera de tres o quatre punts (depèn de la jornada) que el separen de les posicions que donen dret a jugar la lligueta d'ascens. I això de ser-hi però no ser-hi

provoca un cert clima d'impotència en l'ambient, o com a mínim d'incertesa. Esperem que en les pròximes jornades el Cardassar sigui capaç de pegar un cop fort d'autoritat damunt la taula i arribar almenys a l'anhelada setena posició. Des d'aquí, i crec que tota la grada des Moleter, ho desitjam.

I precisament un cop d'autoritat és el que necessita el Mallorca per sortir de la zona de baix en la qual s'ha ficat. I més val que ho faci aviat que no voldria jo que després de deu anys d'estar a Primera ens acusassin als llorencins de dur la mala sort allà on anam (pensem que enguany dos llorencins, en Toni Lluís i en Miquel Brunet, s'estan encarregant de la parcel·la física de l'equip). Miam si es recuperen.

I la resta d'equips de Primera? Idò el Madrid continua a la seva (jugar malament i sumar algun puntet per no perdre l'estela dels equips capdavanteres); el Sevilla no acaba de despuntar-se com a equip guanyador (la qual cosa no nega que faci una extraordinària temporada); el Barça ha acabat pagant cara la lesió d'Eto'o i la seva estretor a l'hora de fitxar un bon davanter de garanties després de la fuga de Larsson (ni Gudjohnsen ni Saviola han acabat de convèncer); i el València, aprofitant els mals resultats dels seus rivals, ha escalat posicions fins a albirar possibilitats de triomf lliguer.

TORNEIG DE TENNIS DE PASQUA

Finalment us parlaré del recent estrenat torneig de tennis. Els grups han quedat així:

-En el grup 1 hi ha en Jordi Soler (Barbot), Pedro J. Mas (Pisca), Pedro R. Mas, Ramiro Leal, Jaume Ferrer (aquests dos darrers retornen a un torneig després d'un parell d'anys d'absència) i en Toni Palmer. És un dels grups més clars del torneig ja que en Toni Plamer i en Barbot a priori parteixen amb avantatge per fer-se amb els dos primers llocs.

-En el grup 2 ens trobam amb en Toni Roca, Toni Moragues, Gaspar Mesquida, Jaume Mas (Pisca), Jeroni Sureda i Sebastià Bassa. Aquí la lluita estarà entre els tres primers (des d'aquí aposto per

en Moragues, però ja veurem), a l'espera de com juga en Sebastià Bassa, el qual disputa per primera vegada el torneig llorencí i és tota una incògnita. -En el grup 3 hi ha el recent proclamat campió, en Pedro Santandreu (Trompes), en Tomeu Llinàs (Movie), en Mateu Àngel, en Miquel Lluís Puigròs (Popos-sa), en Sebastià Rigo, en Tolo Roig (Pocholo) i en Jaume Mas Riera (en Pisca petit). Aquí tot apunta que els dos primers seran en Trompes i en Movie, respectivament, sempre que aquest darrer sàpiga administrar els seus nirvis. La resta de posicions ja seran més emocionants.

-En el grup 4 tenim en Miquel Femenies (Xetxe), Pedro Pocoví, Pep Lluís Soler, Joan Raya, Pau Quina (un servidor), Rafel Sureda (de s'Estanyol) i en Pedro Sánchez. Per mi (potser sigui una opinió un poc subjectiva) aquest és un dels grups més interessants del torneig, ja que si bé el primer lloc quasi es pot dir que està reservat per a en Xetxe, la resta de posicions (sobretot el segon lloc) seran molt disputades. De totes maneres, en principi, en Pocoví (pels resultats dels anteriors torneigs) sembla partir amb un poc d'avantatge.

-En el grup 5 (i últim) ens trobam amb el darrer finalista, n'Agostí Domenge, en Guillem Mestre, en José Azpeitia, en Joan Caldentey, en Mateu Polit, en Rafel Febrer (Truco) i en Paco Pastor (que espera confirmar el seu retrobament amb el bon tennis). Aquest torna a ser un grup interessant, però tot sembla indicar que les dues primeres posicions seran per a n'Agostí i en Paco Pastor.

A part de tot això, cal recordar que en aquesta edició, i com a novetat, es fan tres torneigs paral·lels. Els dos primers classificats jugaran, ja per eliminatòries, el torneig A; el tercer i quart de cada grup passaran a jugar el torneig B; i la resta s'hauran de conformar amb el torneig C. D'aquesta manera tots jugarem més partits, encara que alguns també consideren que així la competició es farà eterna. Tots són gustos, a mi personalment m'agrada aquesta nova fórmula (deu ser perquè sempre qued eliminat a les primeres de canvi).

Pau Quina

MALLORCA PRIX 2007 jovent
de Mallorca

Qui guanyarà a Mallorca?

29 municipis de Mallorca, des del 10 de febrer fins al 24 de març, disputaran la Gran Gimcana de **MALLORCA PRIX 2007**.

Una competició pensada per a grups de joves, en representació del seu poble o ciutat, competiran en proves físiques, escèniques i culturals a les 5 semifinals als pavellons de Muro, Consell, Marratxí, Porreres i Petra.

31 GRAN FINAL
de març
al pavelló de Pollença

VINE A ANIMAR
ELS TEUS!

consellidemallorca.net

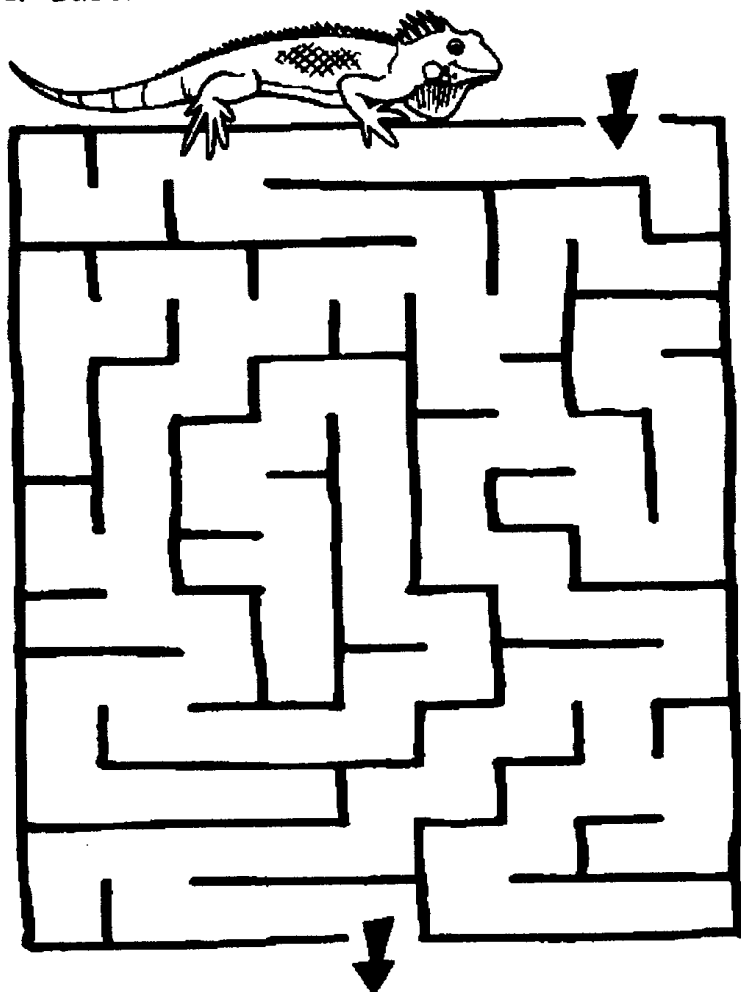
Mallorca ets **tu**

Consell de
Mallorca

1.- Laberint:

2.- Completa la sèrie numèrica:

40+5 - 3 44

48 - 2 + 1

49 47 + 3

3.- A veure si saps col·locar les vocals de manera que no n'hi hagi cap de repetida en la mateixa vertical ni en la mateixa horitzontal:

		O		U
A		E		
	I		U	
I				A
	E		A	

Margalida Fiol

4.- Endevinalla:

**Tinc dues banyes,
i un cos daurat.
Segur que si em proves
t'hauré agradat!**

5.- Troba el nom de 9 arbres:

G	A	R	R	O	V	E	R	V	O
P	A	L	M	E	R	A	O	U	L
N	X	H	Z	I	J	T	G	Q	I
T	Z	B	P	I	Y	E	F	H	V
I	U	L	O	D	N	V	K	E	E
Y	O	V	L	O	F	A	I	G	R
T	M	D	L	T	Z	P	D	B	A

6.- Enigma:

Estau, amb un grup d'amics, fent una excursió per la muntanya. De cop es gira molt vent i comença a fer molt fred. Teniu sort i trobau un refugi que està obert i on no hi ha ningú. Teniu un sol misto i al refugi hi ha una espelma i llenya seca.

Què encendreu primer?

Solucions al número anterior

1.- El gall A i el C són iguals.

3.- Endevinalles:

-L'arena de la platja.

-La planta del peu.

4.- Enigma: La pagesa porta 3 oques al mercat.

5.- Sopa de lletres:

V	A	C	A	Q	R	G	C	P	L
L	X	A	A	G	I	P	O	R	C
L	L	V	Y	B	H	E	N	I	O
A	L	A	S	E	R	Y	I	P	L
G	A	L	L	I	N	A	L	P	O
A	L	L	E	V	O	R	L	Q	M

Osset de peluix (VI)

Crom el Nòrdic

RUPTURA AMB L'ARMANDO

La Miranda camina carrer enllà. Un altre cop, no es gira per mirar si l'Eric la mira per la finestra (està impacient per arreglar-se bé per la cita). Si hagués mirat per la finestra, hagués vist com l'Eric la mirava, de nou, des de la finestra del primer pis, com marxava carrer enllà. El que li hagués sorprès a la Miranda (potser no tant, perquè ella ja va clissant com és l'Eric en realitat) és la mirada de l'Eric: angoixat, com si anés a fer una cosa vergonyosa i com si (remarco el "com si") no li vingués de gust, almenys des del punt de vista hedonista, tenir una cita amb una noieta com ella.

Quan la seductora xicota dobla un carrer, ja lluny de la vista de l'Eric, li sona el mòbil. Mira qui la truca. És l'Armando, precisament. La Miranda pensa per un moment en no respondre la trucada. Però despenja empipada.

- Què vols?

- Ei, tia, no em vacilis així! Escolta, vull que em portis una cosa quan quedem a...

- No.

- No, què?

- Que no vull quedar més amb tu. Hem trencat!

- Però... però de què vas?

- No te'n vols enterar de la realitat, eh? Hem trencat. Del tot! Què et penses, que em pots vacilar davant de tothom o quan et surti? Mira, Armando... No m'interrompeixis i deixa'm parlar! Ja n'estic farta de tu. Demà a la tarda passo a buscar uns quants trastos meus que tinc a casa teva i ho oblidem tot. I no pateixis -diu ella amb ironia-, perquè no diré res als teus amigots: tindrem una ruptura civilitzada i te'n buscaràs una de més guapa.

- Però tia, això ja m'ho has soltat altres vegades. Ja està bé, no? Sigues realista...

- Sigues realista tu! Però no tenim res de què parlar. N'estic tipa de tu i penses que en el fons t'adoro; o bé penses que tinc por perquè sense tu no trobaré res millor.

- Però tia, què faràs tu sense mi?

- Doncs per començar estalviar-me lo

malament que m'ho fas passar.

- No, no, no. Vull dir: amb qui aniràs? I aquesta absurda promesa que vas fer a la teva àvia?

- A tu no t'importa ni la promesa ni t'importava la meva àvia! Només t'importa el teu sexe i el teu egocentrisme, i que jo faci companyia mentre tu parles i parles sense interessar-te per mi.

- Això és igual. A tu sí que t'importa la promesa, i no la pots trencar! Què pensaria la teva àvia?

- Mira, la meva promesa amb l'àvia és assumpte meu, ara ja no teu. I quant a si estic sola o acompanyada, això a tu ja no t'importa. Busca't un geni que et compregui.

Dos minuts més tard de discussió, a la Miranda se li acaba la paciència, li deixa anar la frase: "Prou! Demà passo a recollir els trastos i prou discussió! S'ha acabat el sarau. Demà agafo la clau i et trec tot lo meu. Adéu!". Penja el mòbil amb un gest ràpid del dit i sospira alleujada. Però enseguida somriu, perquè té ganes de preparar-se per la cita amb l'Eric...

EL LLEÓ I LA LLEONA ES PREPAREN PER LA CITA

La Miranda arriba al seu pis i es disposa a arreglar-se per la cita. Com fa sempre que es vol posar seductora, es posa a to despullant-se completament (no oblidem que al seu pis viu sola) i fent-se carantonyes davant el mirall, observant-se els pitets i acariciant-se el pel. La cita amb l'Eric l'omple d'esperances i està contenta. Ara, té un repte: convèncer Eric que ella li agrada.

La noieta decideix que, ja que és una ocasió especial (per a ella, sí), s'ha de posar seductora. Es posa un tanga negre i un pantaló blanc semitransparent, junt amb uns sostenidors ajustats i una camisa de blau fosc llampant cenyida. Com que no fa fred (són al juliol) es posarà, al moment de marxar, una jaqueta vermella de llana fina, així com durà el seu inseparable bolso negre. Per berenar menja alguna coseta i, fins l'hora de la cita, fa feina amb l'Internet i mira una mica la tele. Rep una trucada

de l'Armando, però no la despenja, tot i que li envia un SMS: "No tenim res de què parlar. Passaré a recollir les coses de casa teva demà a les vuit. I no insisteixis més.". Rep encara més trucades però ja opta per ignorar-les completament. Es pensa de mantenir apagat el mòbil durant la cita amb l'Eric per estar tranquil·la, però rumia que l'Eric entendre el que passa amb Armando i al final decideix no apagar-lo.

Mentres, a casa d'Eric i Joan...

- No, Joan. No siguis ridícul. Perquè m'he d'arreglar? Ja vaig bé, no?

- Jo, tio! Sempre desaprofitant la teva sort amb les noies. La Miranda t'ha acceptat quedar amb tu, has de fer-t'ho venir bé. Ella es mereix el millor. No siguis mandrós. Et fa por que la Miranda s'enteri que tu vols agradar-la? Tu li has promès una setmana de cites. Doncs t'has de portar com un nuvi normal.

- Quines tonteries! Vestits, etiquetatges! Una persona ha d'agradar pel que és i no per com es vesteix.

- Home, potser tinguis una mica de raó, però a ella li agraden una determinada forma de tios. Aviam, mira, els éssers humans potser som éssers racionals, però en tot cas sí que som éssers instintius.

L'Eric mira el Joan amb cara de poca paciència.

- Porfa -insisteix el Joan-. Jo també em disfressava per sortir els primers cops amb la Eva, la que ara és la meva dona, i encara ara em disfresso. I creu-me! Hi ha dies que no em canviaria perquè em fa pal però al final m'arreglo i procuro somriure a la meva preciosa xicota. No siguis així, home, que no n'hi ha per tant. Pensa en que els filòsofs grecs també predicaven el despreci per les aparences en la seva filosofia i no obstant s'arreglaven molt acuradament en el vestit a l'hora de fer trobades públiques. També els capellans prediquen el seu despreci per les aparences i bé s'arreglen acuradament per fer missa o bé quan van en persona a una trobada o una cita.

- Però... -L'Eric fa com si s'anés a enrabiar però es calma i sospira amb resignació-. Està bé, home. El que passa és

que... Bé, ja saps, em sol comprar roba ma mare, i em penso que no tinc gaire amb què arreglar-me.

- Això, quan acceptis la Miranda com a núvia fixa, ja veuràs com ho vas canviant. Però no pateixis, que tens com a germà un home casat. Et deixaré alguna cosa meva.

- Vaig al lavabo, perdona. Ja m'arreglaràs alguna cosa.

Com que l'Eric està una mica alterat pel tema de la Miranda, li ha agafat restrenyiment i passa al lavabo prop d'un quart d'hora. Surt i el Joan li demana de venir a la seva habitació.

- Mira, Eric, com que vas a una cita amb una noia i no a una trobada de negocis, he preferit buscar-te una roba una mica informal. Aquí ho veus. Veus al teu quart i canvia't.

L'Eric, després, torna. S'ha posat

la roba interior i duu una camisa de color blau llampant, jaqueta verda, pantalons marró clar i sabates de color fosc. S'ha pentinat amb laca i s'ha afeitat.

- Carai, nano! Ja ja, que ben mudat que vas!

- Eh, noi! Com em prenguis el pel passo de tot i no vaig a la cita.

- No, home! Tranquil, que t'ho passaràs bé. Però no facis broma! Una cita amb una noia és cosa sagrada, no ho facis mai això de quedar i no anar-hi! En fi, si vols picar alguna cosa abans de sopar amb la Miranda, a l'armari hi ha patates.

- No, penso que marxo ja per la cita.

- Però si falta gairebé una hora i mitja per les deu! A la plaça del centenari hi pots arribar en un quart d'hora. Queda't i relaxa't, home.

- No, penso que prefereixo marxar i

reflexionar una mica.

El Joan es queda intrigat.

- Bé, com vulguis. Si vols alguna cosa ja em trucaràs.

L'Eric marxa de casa. El Joan pensa: "No en veig l'aigua clara. És com si volgués donar-se a si mateix la impressió que en el fons vol seguir sol i que encara no se sent segur. Però penso que la Miranda li convé a Eric. La Miranda no vol estar sola, i el meu germà és un noi al que m'encantaria que ell li fós el marit que ella necessita. Esperem que les coses vagin bé."

L'Eric tira carrer enllà i arriba a un bar. Entra, demana una coca-cola i s'asseu en una taula. De tant en tant fa anotacions a l'agenda electrònica, però sobretot es dedica a pensar, silenciosament, procurant no cridar l'atenció dels clients.

Tal dia com avui

ARA FA 35 ANYS

* Que va sortir al carrer el primer número de Flor de Card, sota la direcció de Guillem Pont (02.1972)

ARA FA 30 ANYS

* Que, després d'un any i mig de no publicar-se, reapareix Flor de Card, ara dirigida per Josep Cortès (02.1977).

* Que Ignasi Umbert va obrir un local per al PSOE (22.02.1977).

ARA FA 25 ANYS

* Que s'acordà instal·lar una emissora per a la policia municipal (04.02.1982).

* Que la Banca March obrí una oficina a Son Carrió (28.02.1982).

ARA FA 20 ANYS

* Que la societat de pescadors *Els Serrans* va començar les seves activitats. Estava dirigida per Angel Carretero (02.1987).

ARA FA 10 ANYS

* Que es va restaurar el Castell de sa Punta de n'Amer (02.1997).

Obra Cultural Balear

Divendres 23 de febrer es va dur a terme un recital poètic de Miquel López Crespí: "30 anys de poesia mallorquina"

"La flama de la rebel·lia, els horitzons de la memòria, les melasses de l'amor, el paradís perdut de la infantesa, els palmerals de l'esperança... Un cosmos barroc d'ombres difícils, de cambres buides, de passions malaguanyades, de pactes oblidats, de somnis desapareguts, d'hores malaltisses, d'exilis en pròpia terra; de còlera i de crepuscles, d'abaltiments i de violència, de follia i de falsedat, d'extenuació, de mentides i d'angoixa, de servilisme i de bistrins, de desconcert i de suïcidis, d'insomni i de terbolesa, de pistoles i de cendres, de xiprers i de llops, de còlera i de malsons, d'abismes i d'atzucacs, d'infern i de ferotgia, d'orbesa i de laberints, de dolor i de naufragis, de fracassos i d'hiverns, de solitud i d'irrealitat, de botxins i d'injustícia...". (Antoni Vidal Ferrando)

"Miquel López Crespí és un d'aqueixos escriptors que es troba a tota hora disposat a oferir el millor de si mateix dins la lluita de la identitat com a poble, enfront de la fagocitosi que pateixen les llengües autòctones".

Guillem Nadal

Des de "Flor de Card" volem donar l'enhorabona a l'artista llorencí Guillem Nadal, autor de la portada d'aquest mes, per la gran activitat expositiva amb la què ha començat aquest any 2007.

La seva obra s'ha pogut veure a les fires d'art de Bolonya i a la d'ARCO de Madrid i actualment té obra a tres exposicions individuals, una a la prestigiosa galeria Stefan Rötke de Colònia, una altra a una de les millors galeries de Finlàndia, la Forsblom de Hèlsinki i una gran exposició d'obra que va de l'any 1999 al 2003 al Museu Aboa Vetust-Ars Nova, a Turku també a Finlàndia.

Jaumet: Ala idò, avui per començar vos contaré un cas que em va passar fa un grapat de mesos. Un dia passava per allà i un me va dir: "Entra, que tenim un ple important". Com que me llevia vaig entrar i vaig descobrir que dia 16 de juny del 2005 se va demanar una millora des serveis mèdics en es centre de salut, de manera que una unitat mòbil se desplaçàs durant un temps determinat i fix an es diferents nuclis de població des nostro municipi, i que s'afegís es servei de Pediatria an es Centre de Salut de Son Carrió. Després de sa primera sol·licitud, s'han reunit amb algú de sa conselleria de Sanitat el 7-10-05, el 25-5-06 i el 21-11-06, i dia 17-11-06 s'havia enviat a sa conselleria s'empadronament d'ets infants. En aquell moment en es nostro municipi teníem: 543 a sa zona costanera, 523 a San Llorenç i 156 a Son Carrió. Com que a hores d'ara tot segueix igual, consider necessari informar de com actua es PP Balear en es nostro nucli. També se va tractar com la mos han jugada amb sa reforma de s'estació, obres aprovades pes desastre des Pacte des Progrés. (Tanta sort d'ells!) Si dóna temps també en parlarem.

Mariano: Es pardal, em pensava que en aquesta no se parlaria de política, que tocava parlar de dones.

Xesc: No, Mariano, se va dir que s'intentaria raonar es perquè d'aquesta quantitat de gent que hi ha visquent tota sola.

Ramon: Avui és molt fàcil veure fadrins o fadrines, separades o separats, viudos joves o viudes, que no volen sebre res de viure en parella. Es bo això? Es dolent? Per què passa? Aquest ha de ser es tema, Mariano.

Julià: Abans se deia: un fadrí viu com un senyor i mor com un ca; un casat viu com un ca i mor com un senyor. Tot

això ha canviat. Avui, si te cases, per lo general tant tu com ella feis feina a fora, per tant llavors tots es deures de sa casa i sa família són un extra de feina per tot dos. S'ha acabat això d'arribar i seure per fer de senyor i ella de criada. (Tanta sort!).

Ramon: Mirau: hi ha quatre coses que han alliberat sa dona: s'anti-conceptiu, s'oportunitat de fer feina, es cotxo i es mòbil.

Mariano: Ets anticonceptius les ha despreocupades des problema sexual. Jo sempre he sentit a dir que es qui té sa pella pes mànec fa anar s'oli allà on vol; i de tota sa vida es mànec el tenim noltros, i, amb problemes sexuals o sense, quan elles han agafat es mànec mos han duit allà on han volgut.

Xesc: Sa feina les ha donat independència de s'homo; ja no tenen sa necessitat de casar-se perquè algú les mantengui.

Tomeu: Es coxo també les ha independitzades de sa necessitat d'un homo que les acompanyi d'un lloc a s'altre.

Ramon: Es mòbil les a allibera des d'haver de dir "penja, ja te cridaré", i haver de concertar cites sempre escoltant amb una orella es telèfon i amb s'altra ses potades de darrera, i penjar abans d'haver acabat.

Jaumet: Però jo lo que demanava era: quins avantatges hi veis i quins inconvenients, individualment i col·lectivament.

Julià: Jo sempre he vist com sa paraula més guapa des diccionari, sa paraula "Llibertat", i individualment tots aquests avanços mos n'han donada molta. Col·lectivament, ses nacions més avançades tornen velles i per poder omplir tots es llocs de feina que es nostros

fills ni volem que facin ni ells volen fer, han de venir immigrants.

Xesc: Sí, immigrants. Ets immigrants mos fan sa feina que noltros no volem fer, mos fan tornar sa nació jove, mos ajuden a mantenir sa seguretat social bastant sanejada, però... com que fins i tot es lleu té ossos, ells també mos han duit més d'un problema: problemes escolars, xenofòbia, qualche robatori en es pobles, bandes armades i pandilles racistes a ses capitals, etc. etc.

Jaumet: No sé si està bastant clar, però és hora d'anar an es futbol. Ho sents, Tomeu, hauràs d'esperar a sa pròxima per parlar d'esports.

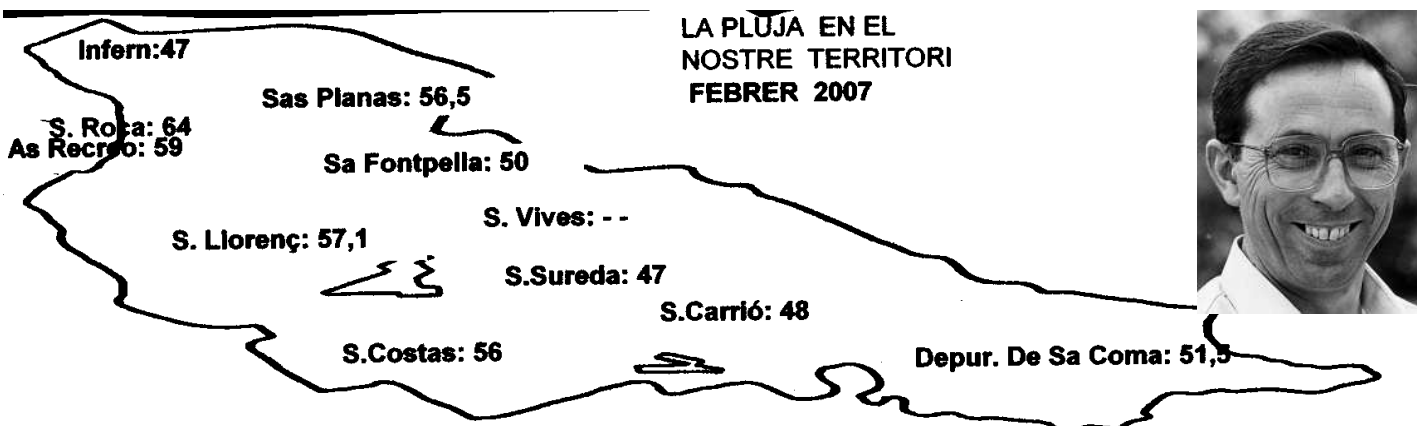
Xesc: Començ amb ses dites antigues? Si a sa tardor no hi ha saó, se perd més de sa meitat de sa llavor. Cent quintars de carabassa no fan una unça de greix. Allò que no mata engreixa.

Mariano: Un foc encén s'altre. Jo foc, tu estopa, mos tocam, i mos cremam, un pic a l'any, no fa mal.

Julià: Es darrer que ho sap és es banyut. S'ha de sebre nedar i guardar sa roba. No se fa res, per no-res.

Ramon: Qui canta a sa taula i pixa en es llit, no té es coneixement complit. No hi ha pitjor sord que es qui no vol escoltar. Bé està sa llengo dins sa boca. No hi ha temps que no torn. Qui no vol pols que no vagi a s'era. Qui no ha vengut, no mos fa falta.

Mariano: Un dia, a s'escola, es mestre demana: "Meiam, Jaimito, com posaries un rotlo dins un altre rotlo?" S'aixeca na Carmelita "jo ho sé, jo ho sé!". "Meiam Carmelita". "Se fa un rotlo amb dos dits i se posa davant sa boca oberta". "Molt bé Carmelita; i dos rotlos, Jaimito?". Na Carmelita "També ho sé: se fa un rotlo en dos dits i se posa en es nas". "Molt bé, Carmelita. Jaimito, que les te trepija totes. I tres rotllos?". Tornem-hi na Carmelita. "Se fa un rotlo amb sos dits i se posa en es nas i sa boca oberta". En Jaimito, tot empenyat fot toc damunt se taula i cridant diu: "També va per vosté, professor. Com posaríeu nou forats dins un forat?". Una estona de silenci. "Ido agafau una flauta i la foteu ben endins des cul de na Carmelita".

Comentari

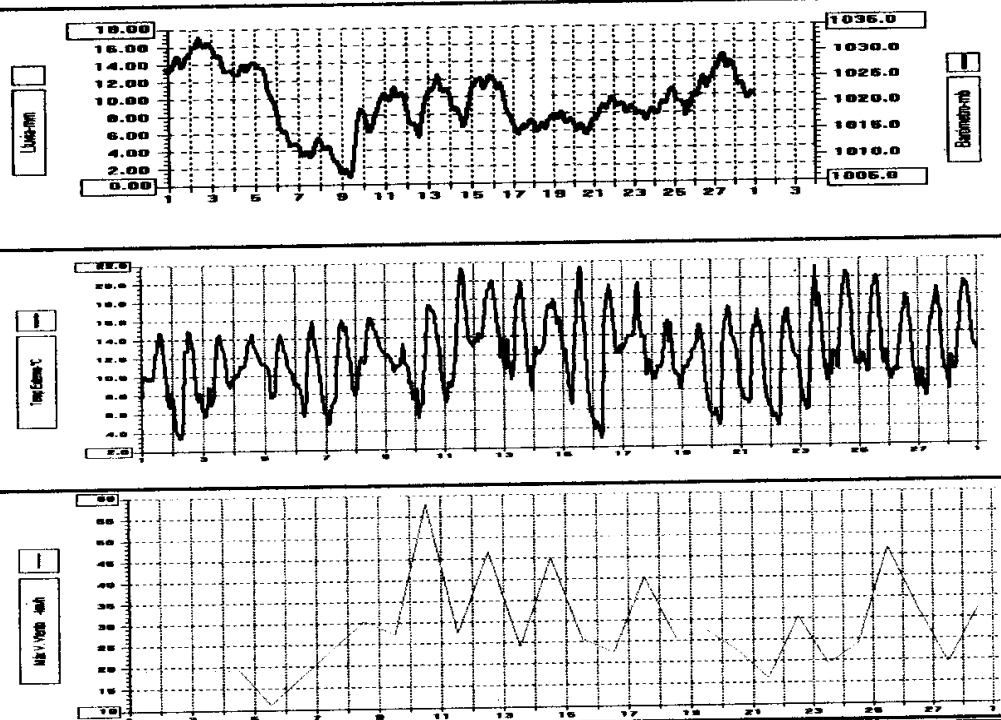
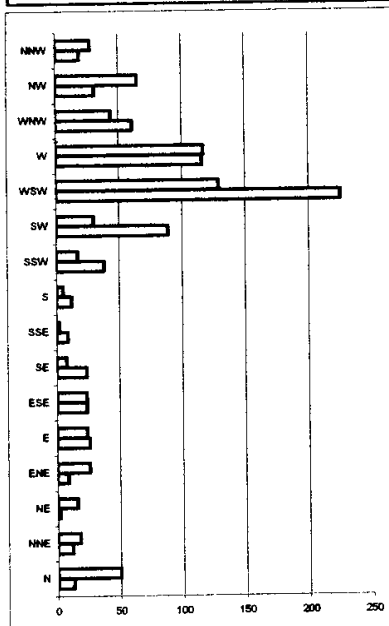
Ja està, ja hi som. An es canvi climàtic, me referesc. Si a sa remenada que darrerament li han donat hi afegim aquest hivern sense gelades, un es malpensa de cop. Però a poc a poc, jo encara me'n record que quan era al·lot m'agradava molt que fes neu, i també tenc ben present que molts d'anys arribàvem an es març i m'entrava sa tristor perquè s'acabava s'hivern sense haver vist una flòbia de neu. Vull dir que d'hiverns com es d'enguany n'ha fet d'altres i no precisament es darrers anys. Ara bé, que qualche cosa canvia en es caminar diari des sistemes és un fet i es camins de ses pertorbacions no són es mateixos de fa cinquanta anys. Lo fotut des tema és que és una experiència única i no sabem si fent ses coses d'una altra manera es planeta no s'encalentiria. I si ets humans som es culpables no sé com ho farem per menjar sobrassada sense matar es porc.

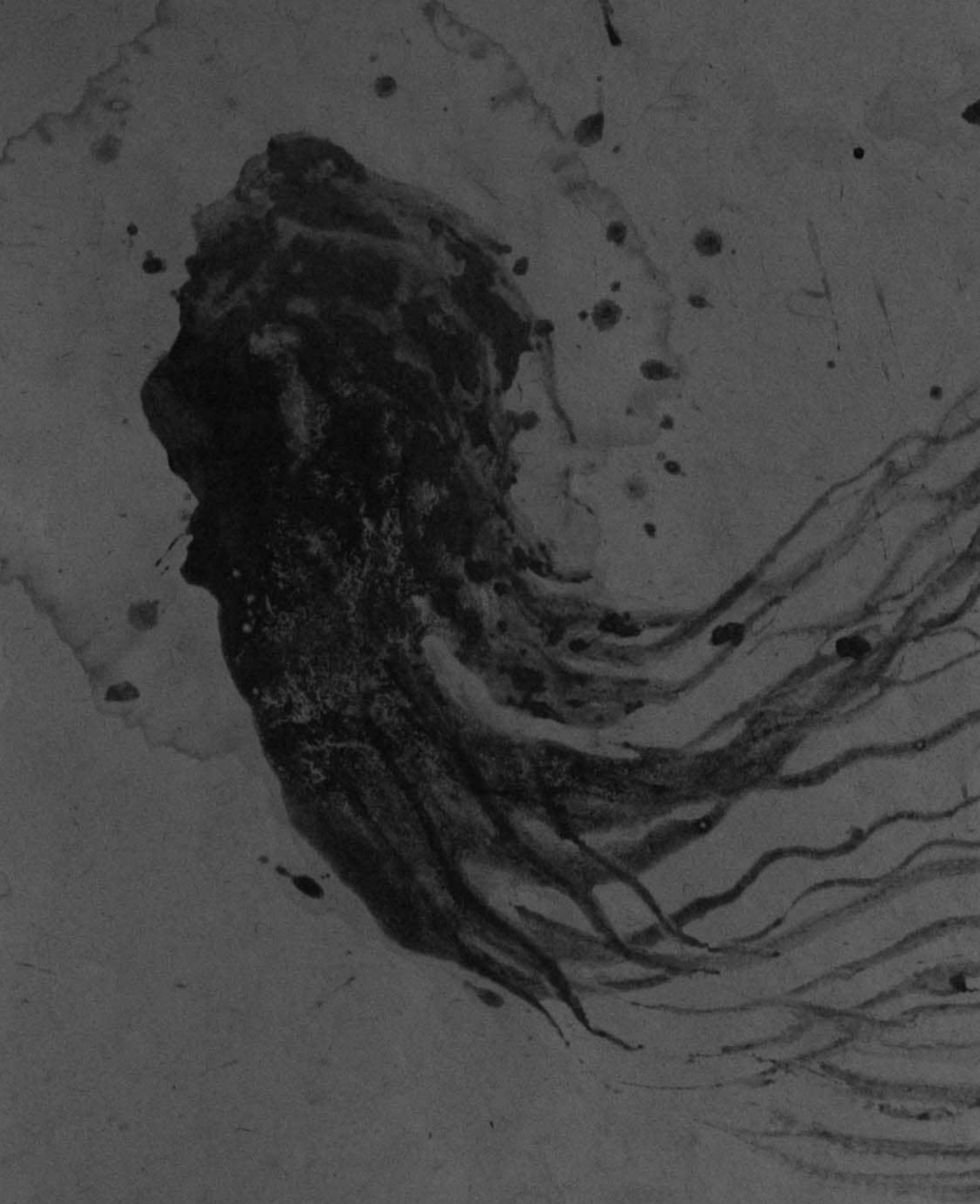
D'altra banda, **és s'hivern que correspon a sa nostra illa**, fet amb aire d'aquí i si no fos per ses ondulacions des front polar que se donen amb més o manco freqüència, a sa Roqueta no coneixeríem ses gelades. Enguany n'ha estat un exemple.

Xesc

Resum comparatiu		
Febrer, anys	2007	2006
Cel serè	8	7
Cel nuvolat	13	10
Cel cobert	7	11
Gelades	1	7
Calabruix	0	1
Boirades	2	1
Tempestes	2	3
Temp. màx.	22,2	19,4°
Temp. mín.	2,8	1,8°
Mitja del mes	12	8,9
Màx. mitja	17,8	13,7
Mín. mitja	6,8	4,3°
Pluja del mes	57,1	64,3°
Pluja acumulada	60,1	201,5
Velocitat màx.	del	vent
S. Llorenç	57,9	51,5
Sa Fontpella	83,5	95

El vent del sector ponent ha dominat el febrer.

1-2-07